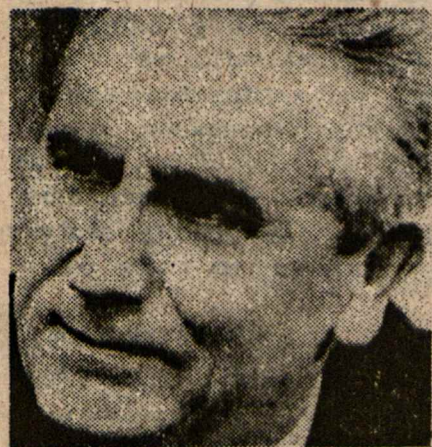

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

Edward GIREK, irgi susirūpinęs Lenkija

SUSIRŪPINĖS KARDINOLAS PRAŠO GRĮŽTI Į DARBUS

Garsusis Lenkijos kardinolas Stefan WYSZYŃSKI pasirodė pirmą kartą istorijoje televizijos ekrane, kalbėdamas į streikuojančius lenkų darbininkus. Jis ragino sugrįžti į darbus, nes "ir patys teisingiausi reikalavimai nepasiteisins, jeigu nebus dirbama... Kuomet Lenkiją yra apėmęs toks didelis nepasitenkinimas, atėjo sąžinės perkratymo valanda" - kalbėjo 79 m. kardinolas, pats metais iškalbėjęs dėka aršaus komunistinio režimo. Nepabūgo jis kovos, bet galvoja, kaip toli galima eiti su reikalavimais. Apakę fanatikai valdžioje nemato savo pačių idėjų katastrofos ir grąšina Lenkiją ištumti į katastrofišką padėtį. Nors Maskva buvo pareiškus, kad į Lenkijos "vidaus reikalus" nesikiš, nors atpirkimo ožiai rasti ir pašalinti iš pareigų - bet darbininkų /ir kitų/ išnaudojimas ir žmogiškas pažeminimas nesibaigia. Jeigu jie praregėtų - tai rastų lengvą kelią ir "tautų draugystę" ir į pakenčiamą ekonominį gyvenimą. Nereikėtų nė "rojaus".

Ar drąsieji /ir gaūsūs/ lenkai atidarys jiems akis? Gal jau riba pasiekta ir reikia grįžti, šį tą išsikovojus, prie kantrybės?

SLAPUKAUJA

Idomu, kad maskviškė Pravda, persispausdino iš Lenkijos Komunistų Partijos lyderio Gierek'o kalbės dalis. Nutylėjo, tačiau, apie jo pažadą suteikti darbo unioms laisvę.

TASS laidoje, skirtoje ne-sovietiniams prenumeratoriams/ tai žurnalistinė "etika" / ankščiau buvo ir aš Gierek'o pažadą "pilnai demokratiškus ir slaptus rinkimus darbo unijose".

"Sovietskaja Rosija" išmetė Gierek'o komentarą, kad "darbininkų interesai visada turi būti pagrindinis tikslas".

PABĖGO 2 ČEKŲ SPORTININKAI

Broliai - Peter 23 m. ir Anton 21 m. STASTNY, žymiausi Čekoslovakijos ledo rutulio/hockey/ žaidėjai pabėgo ir pro Innsbruck'ą ir Vieną Austrijoje, atsidūrė Montrealyje. Čia jiems buvo duotas 6 metų kontraktas Quebec Nordiques komandoje. Kartu atvyko ir Peter Stastny žmona. Visos šios intriguojančios ir laimingai pasibaigusios istorijos eiga buvo suplanuota ir vykdoma 3 metus!

KONSTITUCIJA BUS GRĄŽINTA Į KANADĄ

Federalinė Kanados vyriausybė yra pasiryžusi sugrąžinti Konstituciją iš Britanijos, jeigu provincijos ir nesutiktų, nes ginčai dėl jos per ilgai užsitęsė. Ypač Alberta, gailėdamasi dalintis su kraštu savo žemės turtais ir Quebec'as nenorėdamas atsisakyti šovinizmo, vilkina susitarimus.

AMERIKIEČIAI PERLEIDO SVARBIAJĄ ISTORINĘ MEDŽIAGĄ KANADOS ARCHYVUI

JAV-se buvo rastas carinės Rusijos atstovybės archyvas, kuriame randasi idomos medžiagos ir apie lietuvių imigrantus Kanadoje. Ypač daug dokumentų yra apie žydus emigrantus iš įvairių vietų, ir iš Lietuvos. Visa ši medžiaga atiduota valstybiniam Kanados archyvu.

KINIEČIAI SURADO DIRBTINĄ KRAUJĄ

Kinija skelbia, kad šan-chajaus mokslininkai surado būdą pagaminti dirbtinį kraują, kuris tinka transfuzijoms.

SPAUDOS LAISVĖ PERU

Demokratinė Peru vyriausybė paskelbė spaudos laisvę. Prieš tai konfiskuoti karinės diktatūros laikraščiai jau sugrąžinti savininkams. Cenzūra buvo užsitęsusi 12 metų.

Jeigu visos diktatūros ateitų į protą ir tikrai rūpintųsi žmonių gerove, o ne savo "garbe" ir "galia" - tai nereikėtų jokio "rojaus".

SOVIETAI IŠVAŽIUOJA IŠ PORTUGALIJOS

Iš Lisabonos pranešama, kad į Maskvą sugrįžo sovietų diplomatai. Jiems buvo pasiūlyta apleisti Portugaliją, nes jie kišosi į vidaus reikalus.

VLADAS ŠAKALYS

LAIMINGAI PASPRUKO NUO GRĘSIANČIO KALĖJIMO. PER DIDELĮ VARGĄ PASIEKĖ ŠVEDIJĄ. Jo straipsnio ištrauką rasite NL 2 psl. /

SUIMTAS kun. SIGITAS TAMKEVIČIUS

Tikinčiųjų Teisėms Ginti Komiteto narys kun. Sigitas TAMKEVIČIUS, Kybartų par. klebonas uždarytas Vilniaus kalėjiman. Bylos numeris 58. Suimtas jau nuo birželio mėnesio. Taip "laikosi" sovietai savo konstitucijos.

Juozas LANSKORONSKIS Gen. štabo pulkininkas

MIRĖ gen. štabo pulk. Juozas LANSKORONSKIS

Š. m. rugpiūčio 3 d., Belgijoje, Briuselyje mirė a. a. pulkininkas Juozas LANSKORONSKIS, išgyvenęs 87 metus.

Jis buvo paskutinis nepriklausomos Lietuvos karo attaché Paryžiuje ir Briuselyje, gen. štabo pulkininkas.

Gimęs 1893 m. sausio mėn. 7 d. Žasiškio valsč. Biržų apskr., mokėsi Rygoje ir Petrapilyje, kur baigė istorijos-filologijos institutą. Mobilizuotas, baigė karo mokyklą ir tapo karininku.

1919 m. grįžo Lietuvon, įsijungė į savanorių kovas. Širvintų-Giedraičių kovoms paruošė kartu su gen. S. Pundzevičium planus. Apdovanojtas Vyčio Kryžium 4 ir 5 laipsnio, gavęs ir kitų valstybių žymenis. Vyriausybės išsiųstas, baigė Prancūzijoje St. Cyrus Karo Akademiją ir 1929 m. Briuselio Karo Akademiją. Rašydavo spaudai straipsnius ir karinio pobūdžio knygas.

Palaidotas Briuselyje LB-nės narių rūpesčiu

IŠ AFRIKOS GALI, IŠ LIETUVOS - NE

Vokietijos sostinėje Bonoje šią vasarą buvo sušauktas septyntasis tarptautinis bažnytinės muzikos kongresas. Dalyvavo 125 atstovai iš 40 kraštų. Buvo atvykusių net iš Afrikos, o iš pakviestųjų iš Lietuvos, buvo gauta telegrama: "Advenire non possumus" - Negalime atvykti. Į tai buvo atkreiptas Vokietijos spaudos dėmesys. Apie tai ALTA painformavo dr. R. A. Skeris laišku iš Vokietijos.

• Kanados Lietuvių Gydytojų Draugija per dr. J. Sungailą pasiuntė PLB Valdybai 300 dol. čekį, skirtą paremti Lietuvių Informacijos Tarybai New York'e. Ją tvarko kun. Kazimieras Pugevičius ir Gintė Damušytė.

REIKIA PARAMOS

Suimtųjų 13 lietuvių, demonstravusių prie Sovietų Ambasados Washingtone teismas prasidėjo rugpiūčio 12 dieną District Court House.

Lietuviai, susirinkę prie teismo rūmų, išryškino, kad irančiai, kurių demonstracijos buvo žiaurios ir tikrumoje nepagrįstos, buvo paleisti. Lietuvių protestai buvo rimti ir ramūs, bet jie laukia teismo sprendimų. Jie apkaltinti, kad nusižengė federaliniam įstatymui, kuris draudžia demonstruoti prie ambasadų, ypač Sovietų, arčiau 500 pėdų. Visus paleido už \$1000 užstatą. Byla bus rugsėjo 2 dieną. Yra susidarę teismo išlaidų ir baudų. Jas padengti yra sukurtas "Lithuanian Defence Fund", PO Box 8, Jenkintown, Pa. 19046. Prašomi visi prisidėti.

San Francisco mieste demonstruojant lietuviai nėra pritariamieji nebuvo suimti.

GENEVOJ PRIMTA REZOLIUCIJA LIETUVOS REIKALU

Tarptautinės Antikomunistinės Lygos XIII metinėje konferencijoje, Genevoje (Šveicarijoje) dalyvavo Amerikos Lietuvių Tarybos atstovai dr. Juozas KAŠKELIS ir dr. Juozas WYTENUS. Lietuvių delegacijos pasiūlymu konferencija priėmė rezoliuciją, kuria primenama Lietuvos partizanų laisvės kova, Kalantos auka, primenami lietuviai kankiniai darbo vergų lageriuose, kalėjimuose ir psichiatrinėse ligoninėse, primenamas 45 pabaltiečių protestas ryšium su načių - bolševikų slapto susitarimu okupuoti Lietuvą. Reikalaujama, kad Vakarų valstybės naikintų Hitlerio-Stalino slapto susitarimų padarinius, kad iš Lietuvos būtų išvestos svetimos įgulos, pašalinta sovietinio teroro vyriausybė. Reikalaujama, kad pavergtų tautų klausimas būtų iškeltas Jungtinėse Tautose ir Europos Saugumo konferencijoje. Pabrėžiamas reikalingas griežtesnių priemonių prieš sovietinį imperikalizmą ir kolonializmą. Šaukiamasi Jungtinių Tautų, kad jos gintų nepriklausomybę buvusių Tautų Sąjungos narių.

/Inf. ALTA/

GERI ŽENKLAI

Amerikos Lietuvių Tarybos Valdybos posėdyje rugpiūčio 12 dieną Chicagoje buvo aptarta ALTO ir Lietuvių Bend-

1980 m. Š. A. LIETUVIŲ LENGVOSIOS ATLETIKOS PIRMENYBĖS, NUMATYTOS Š. M. RUGPIŪČIO 23-24 D. D. CLEVELANDE ATŠAUKTOS. VARŽYBOS NEĮVYKO DĖL NE NUO RENGĖJŲ PRIKLAUSANČIŲ PRIEŽASČIŲ.

1980 m. Š. A. LIETUVIŲ PIRMENYBĖS BUS IŠVESTOS IŠ PABALTIEČIŲ VARŽYBŲ, Š. M. RUGSĖJO 6 - 7 D. D. KANADOJE.

1980 m. Š. AMERIKOS PABALTIEČIŲ IR LIETUVIŲ ŠAUDYMO PIRMENYBĖS

Papildydami ankstyvesnį pranešimą skelbiame, kad 1980 metų Š. Amerikos Pabaltiečių Šaudymo Pirmenybės įvyks 1980 m. rugsėjo 6 ir 13 dienomis, Latvių Meškeriojų ir Medžiotojų Klubo šaudykloje "Berzaine", apie 40 mylių į šiaurę nuo Toronto, Ont. Vykdo Kanados Latvių Sporto Sąjunga.

Rugsėjo 6 d. vyks smulkaus kalibro ir medžioklinių šautuvų varžybos:

- Angliškas Mačas (English Match) - 60 šūvių gulomis;
 - Neapribotas šautuvas (Free Rifle) - 3x20 šūvių iš 3 pozicijų;
 - Sportinis šautuvas (Sporting Rifle) - 3x20 šūvių iš pozicijų. Šioje rungtyje bus išskirta ir moterų bei jaunių (žemiau 18 m.) klasės.
 - Lėkščių šaudymas (Trap Shooting) iš medžioklinių (šruotinių) šautuvų - 4x25 šūviai iš 16 yd.
- Rugsėjo 13 d. buvo prarastos pistoletų varžybos:
- Neapribotas pistoletas (free Pistol) - 6x10 šūvių.
 - Standartinis pistoletas (Standard Pistol) - 3x20 šūvių.
- Varžybų pradžia abi dienas - 9 AM. Dalyvių registracija nuo 8 AM

Visose rungtyse vyks individualinės ir komandinės varžybos. Smulkaus kalibro šautuvų ir pistoletų rungtyse komandą sudaro 4 geriausiai sušaudę kiekvienos tautybės šaudytojai, o medžioklinių šautuvų - 5 šaudytojai.

Dalyvavimas atviras visiems pabaltiečių šaudytojams visose rungtyse.

1980 m. Š. Amerikos Lietuvių Pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių varžybų.

Lietuviai šaudytojai registruojasi bei informacijas gauna pas ŠALFAS-gos Šaudymo Komiteto vadovą Balį Savicką, šiuo adresu:

Mr. Balys Savickas, 340 Dixon Rd., Apt. # 2004, Weston, Ont. M9R, ITL. Tel. - (416) 244-2267.

Dalyvių registracija bus priimama ir varžybų dieną, nesuspėjusiems iš anksto užsiregistruoti.

Smulkios informacijos yra išsiuntinėjamos taipogi ir visiems sporto klubams.

Visi lietuviai šaudytojai, sporto klubų, šaulių, ramovėnų nariai, tiek ir pavieniai asmenys skatinami šiose varžybose dalyvauti.

LAISVOJOJE OLIMPIADOJE PASIŽYMI LIETUVIAI

Kaip žinoma, lietuviai, latviai, estai, ukrainiečiai labai gerai. Trūko tik tinkiarmenai, protestuodami prieš Sov. Sąjungos priešpaują ir invaziją į Afganistaną, liepos 4 - 6 dienomis Etibicoke, netoli Toronto, Kanadoje, buvo surengę Laivės Olimpiadą.

Po iškilmingo atidarymo dalyvaujant eilei konsulų, auškų pareigūnų bei tautybų atstovų, olimpinė liepsna buvo atnešta iš miesto Rotušės. Atidarymo žodį tarė generolas Whittaker.

Sporto programoje vyko krepšinio, tinklinio, futbolo, lengvosios atletikos rungtynės.

Šaudymo varžybose dalyvavo tik baltiečiai.

Bendralietuviai pasirodė labai gerai. Trūko tik tinkamos parados laikysenos, dalyvavimo ir apsirengimo (bet tai yra irgi labai svarbu).

Žaidynes aplankė daugiau kaip 8000 žiūrovų, dalyvavo apie 350 sportininkų.

Nutarta tokias olimpiadas rengti kas 4 metai.

Lietuviai geriausiai pasireiškė krepšinyje, laimėjo 9 auksinius medalius, 10 sidabrinių ir 14 bronzinių. Latviai - 14 auksinių, 15 sidabrinių ir 7 bronzos medalius. Estai - 3 auksinius, 3 sidabrinius ir 7 bronzinius. Ukrainiečiai - 11 auksinių, 8 sidabrinius ir 9 bronzos. Armėnai žaidė tik krepšinį, laimėjo sidabrinį medalį.

ruomenės atstovų pasitarimo įvykstančio rugsėjo 13 dieną Detroit, gairės. Norima suderinti jėgas bendram darbui Lietuvos labui. Tai geri: ženklai, kurie tegul visus sujūdina vieningai veiklai.

Iš Bendro Pabaltiečių Komiteto ateinančiomis žiniomis latviai paruošę savo memorandumą, atspausdins jį penkiomis kalbomis ir paskeis tarp įvairių kraštų delegacijų Madride.

/Inf. ALTA/

MAN VISTIEK PAT, MAN VIS TIEK PAT

Gal ir mėgstame humoristiką? Pakutena kietus mūsų sieloms sąmojaus padus Antano Gustaičio, Balio Pavalio, dr. S. Aliūno posmai. Betgi, retokai, vos jaučiamai. Ir tie posmai švelnūs, lyg ir ne mums skirti. Tik kai retkarčiais ironijos, sarkazmo ar satyros parakas juose pakvimpa - tada nebe taip smagu. Jau lyg ir savas kailis pagaugėja. Tačiau, aplamai kalbant, mes, lietuviai, esame atsparūs viskam. Kuolo kietumo. Mūsų beveik niekas negąsdina. Atkakliai įsitvirtinę nuosavuose bunkeriuose, bandome nematyti audronų ir laukiamės, kas čia bus. O bus, aišku, tai, kas turi būti: vieną dieną mūsų pačių nebebus, o tada jau nei griauštiniai, nei sunkiosios patrankos nebeprikels nei žemaičio, nei aukštaičio, nei suvalkiečio, nei dzūko.

Tokios nekokios mintys drumsčiasi galvoje, artėjant mokslo metų pradžiai. Apie kalbos problemas reikėtų šūsiuštinti, ypač apie nuosavos gimtosios kalbos ateitį. O ji pilka ir nuolat tamsėja. Mūsų šeštadieninės mokyklos greitai turės daugiau mokytojų negu mokinių. Ir šitoje liūdnoje nusilietuvini mo lenktynėse Montrealis aiškiai pirmauja. Priskaičiuodavome, aklo optimizmo apimti, net iki 10,000 lietuvių šiame mieste, bet šeštadieninės mokyklos bei kitokia veikla, deja, bylojo kita kė. Visi luomai ir visi sluogsniai nusikalto vienodai. Arba būvome pergudrus, arba tingėjimą uždangstėme visokiomis istorijomis, arba vaikai mus už nosies vedžiojo, arba nenorėjome "sugadinti" vaikų akcento... Visa tai, žinoma, tušti burbulai, nesąmonės arba labai madingas žiūrėjimas "šaltai". Ir šitaip šaltai, nesikarščiuojant, nesijaudinant, lietuviškai laukiant, galėsime ramiai iširikiuoti į tą beveidę masę, kurią politikieriai vadina labai jau košiniu terminu - "the Ethnic".

Kalbant apie tokį totalų beveidiškumą, prisimena separatistų politinę akrobatiką, apie kurią mes ligi šiol gal nedrįsime, gal nenorėjome, o gal ir bijojome pasisakyti. Tylėjome, kai Levesque ir co. užmovė, lyg ant snuklį, bukaprotišką įstatymą nr. 101, kai reikėjo pasisakyti TAIP ar NE dėl iliuzorinės kvebekietiškos bananų respublikos, tylime ir dabar, laukdami naujų provincinių rinkimų, kuriuose šiai arogantiškai "klikai reikės pasakyti ar jų valdžia buvo "gera" ar "bloga". Ne tik tai tylėjome, bet kaip kurie net balsuoti buvome pasirošę /kaip vietiniai sako/ kojom, - kitaip sakant, pasekti anglosaksus, kurie išsigandę separatistų "kalbos policijos" /maršaliai vadina dar ir "Prancūzų kalbos įstaiga"/ nėrė su pinigų maišais į Vakarus. Tai liūdna žmogiška atėta. Kai kurie mūsų irgi, atrodo, mestų šautuvėlius į griovį ir lyg tie Gustaičio avinai, bėgtų iš šios provincijos. O jeigu ir ne, tai be protesto leistųsi į žūlaus ir nelegalaus įstatymo terorizojami. Ir tebesileidžiame. Ir dar kartas nuo karto pagarbiname būsimosios socialistinės respublikos ponus bei ponelius.

Štai, prieš keletą dienų angliškoji Montrealio spauda liūdnai konstatavo, kad toji minėtoji separatistų "kalbos policija" neturėjusi nei vieno kišti kalėjiman, nei viena byla nebuvo iškelta ir tik keli pavieniai /ir tai tie nelaimingi "etnikai"/ asmenys drįso pasipriešinti šiam aiškiai antikonstituciniam įstatymui. Tarytumei naujamadiškieji "kulturtregeriai" gali ir turi nulemti mūsų ir mūsų vaikų likimą. /Tarp kitako: ir pačios Kanados likimą. Apie tai dar teks netrukus pasisakyti šioje vietoje plačiau ir atskirai/.

Toks, deja, mūsų būdas: į molį įkalto mieto. O mietai tyli - jiems kalba nesvarbi. Sava, kita - koks skirtumas? Tik būkime šalti. Kada nors galės kas nors parašyti graudžius atsiminimus apie tai, kaip kadaise Montrealyje gyveno keli tūkstančiai lietuvių. Turėjo net dvi parapijas. Kovojo, žydėjo, klestėjo... kolei kada nors, pro separatistų žargonų /patois/ atsiraugėjimus niekas nebegalės net lietuviškų dešrų ir kopūstų kvapo suuostyti...

Gal gi nemokytieji mūsų kunigaikščiai daugiau mums paliko? Ar tikrai - mums vis tiek pat?

H. Nagys

Kai 1968 metais Sovietų Sąjunga užpuolė Čekoslovakiją, pačioje Rusijoje buvo tokių žmonių, kurie protestavo. Šen ten, gal daugiau pavergtuose kraštuose, buvo protestuota ir dėl Afganistano. Tačiau kaip į visa tai žiūri eiliniai ir neeiliniai rusai?

Šiek tiek rusų nuotakų ir pažiūrų į tą reikalą yra prisimedžiojęs Jonathan Steele, "The Guardian" korespondentas Maskvoje. Liepos 14 dienos laikraštyje išspausdintame reportaže jis štai cituoja ruso dailininko žodžius: "Laukinis kraštas ir laukiniai žmonės. Toli jis, Kas ten vyksta, tai neveikia mūsų" ir tas dailininkas yra toks, kuris oficialiųjų sluoksnių nemėgiamas. O jo žmona dar pridėda: "Mūsų kareiviai ilgai ten užsisibus. Iš lėto buvo svarstoma, kol apsispręsta juos siųsti ten ir lėtai viskas vyks, kol bus nutarta atitraukti".

Vasilis Aksionovas, vienas geriausių rusų rašytojų, kuris dabar jau nori emigruoti, yra priešingas dėl tos Afganistano okupacijos, bet atrodo, kad tas reikalas jo labiau neįaudina: "Net ir monarcho laikais visada jaučiau, kad Afganistanas yra satelitas, beveik kaip Tadžikistanas. Jis buvo visiškai sovietinėje orbitoje" šneka jis. Oficialiąją liniją palaikantieji taip pat kalba nesi- jaudindami. Štai studentas sakąs: "Mes buvome paprašyti padėti, tai turėjome eiti".

Tiek užpuolimą kritikuojantieji, tiek ir oficialią liniją palaikantieji, sutaria dėl vieno dalyko, kad tasai žygis Sovietų Sąjungos viduje nesukels kokių nors staigių pasikeitimų. "Būsime ten, kur tik reikės" tvirtina studentas. "Žuvusiųjų skaičius per mažas, kad galėtų būti pajustas tokiam milžiniškame krašte ir turėtų kokių nors politinių pasekmių", kalba dailininkas. Afganistanas rusams esąs lyg britams koks Ulsteris. Apie juos pakalbama, geografiškai jie yra kaimynai, bet psichologiškai tolimi. Vyksta kovos, kurioms galo nematyti, o kadangi aukų nėra per daug, tai šiaip taip pakenčiama. Dailininko nuomone, visas tas Afganistano reikalas buvo kvailystė ir klaida, bet kai jis lygina tai su Čekoslovakija, tai ten žiūri tragediją. Čekoslo-

vakija buvusi vilties simbolis inteligentijai ir visiems. Afganistanas esąs - kas kita. Jis nebuvo demokratiškas ir sovietinė vidurinė Azija esanti toliau už jį pažengusi ir Babrakas Karmalis, gal būt, esąs pažangesnis už tuos, kurie dabar tvarko Iraną. Be to, jis esąs toli ir apie jį esą galima galvoti tik taip: ar geras sumanymas buvo jį užimti, ar ne?

Žinoma, sovietinė valdžia sąmoningai stengiasi daryti viską, kad taip būtų galvojama. Spauda tik labai retais atvejais teprasitaria apie savo karių didvyriškumą. Brežnevas neapdovanoja drąsa pasižymėjusių kokiems nors ordinais, nelanko fronto, neramina žuvusių karių šeimų.

Nei Aksionovas, nei jo draugai Maskvoje nemano, kad Afganistano užpuolimas darys kokios nors įtakos jaunimui. Chruščiovo laikais ir tuoju po to buvo kalbama apie atolydį, o dabartinė karta daugiausia domisi daiktais, ne idėjomis. Ji priima oficialų valdančiųjų nusistatymą. Viena pažįstama rusė net girdėjusi kareivių pasikalbėjimą, girdi, jei jie pirmieji nebūtų atėję, tai amerikiečiai būtų užėmę ir paverstę antisovietine baze. Ji dar papasakojo ir ypatingą istoriją. Vėlai vakare ji važiojo taksiu Maskvos gatvėmis. Kelionė ilgesnė buvo, tai šoferis pradėjo kalbėti. Jo tėvai turėjo vduitinio dydžio ūkį. Kolektivizacijos metu ūkio jie neteko ir kaip, "kulokai" buvo išgabenti į Sibirą. Jis pats buvo mobilizuotas antrojo pasaulinio karo metu ir pateko į nelaisvę. Grįžęs po karo aštuonerius metus iškalėjo, kaip ir daugumas buvusių belaisvių. Kai buvo paleistas, jau turėjo 35 metus amžiaus ir jokios profesijos - gyvenimas taip ir praėjęs tuščiai. Kalbą su savo keleive jis baigė skundu, kad dabar, štai, girdi, Carteris spaudžia mus su tomis savo raketomis. Keleivė jam priminė, kad ir Sov. Sąjunga gamina raketas. Taip, sako šoferis, bet mes turime ginti savo gimtąjį kraštą.

Vadinasi rusas labai nuolankus. Jis atleidžia ir trėmimus į Sibirą ir kalėjimus ir pasiryžęs dar aukotis, jei iš jo bus pareikalauta. (Iš "Europos Lietuvis" Nr. 31, 1980. VIII. 18).

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

NE VISŲ SUPRASTAS PAVOJUS

Mūsų krašte pavergėjas visais frontais siekia sugriauti lietuvių politinę, visuomeninę, kultūrinę veiklą ir jos institucijas. Pavojuje atsidadė ir Vasario 16 gimnazija, kur mokosi mūsų vaikai, anūkai. Tai būsime ji darbuotojai, kuriems teks tęsti lietuviybės darbus. Todėl Lietuvos okupantui ypač svarbu tą žaliąjį prieauglį infiltruoti, kitaip tariant, melaginga komunistine propaganda nuodyti jauną protą, padaryti priaugančiąją kartą indiferentiška Lietuvos laisvinimo darbui.

Lietuvos okupanto įkurtoji

TĖVIŠKĖS DRAUGIJA yra tie spąstai, į kuriuos jis nori įpainioti mūsų jaunimą. Sovietams pasidavęs šios draugijos pirmininkas kartu su savo agentais, turimomis žiniomis, kiekvienais metais organizuoja ekskursijas į pavergtą Lietuvą, anot jų, pasižiūrėti "kokia dabar Lietuva pažangi, laisva, čia nėra bedarbės, mokslas visiems prieinamas, pulkūs studijuojančiam jaunimui bendrabučiai" ir t. t.

Tie agentai suvilioja ir Vasario 16 gimnazijos mokinius dalyvauti tokiose ekskursijose. Apmoka keliones, leidžia ilgiau pabūti Lietuvoje, vežioja, valšina, linksmina "politinėm dainom" gitarai pritariant. Yra buvę, kad pasiūlo ir Vodka, kad lengviau būtų išgauti iš jau-

TSRS yra pasirašiusi Visuotinę Žmogaus Teisių deklaraciją, Europos valstybių pasitarimo Baigiamąjį aktą. 1976 m. kovo 23 d. įsigaliojo ir TSRS pasirašytas Tarptautinis paktas dėl pilietinių ir politinių teisių, priimtas 1966 m. gruodžio 16 d.

LTSR konstitucijos 48 str. sako: "Sutinkamai su liaudies interesais ir siekiant stiprinti socialinę santvarką, Lietuvos TSR piliečiams garantuojamos žodžio, spaudos, susirinkimų, mitingų, gatvės eitynių ir demonstracijų laisvės."

Vienintelis logiškas taip suformuoto straipsnio aiškinimas tegali turėti tą prasmę, kad LTSR piliečiams suteikiama visiška žodžio, spaudos, susirinkimų laisvė, nes tik tokia laisvė sutinka su liaudies interesais ir todėl stiprina socialinę santvarką Lietuvoje.

Stalino-Berijos laikų represinio požiūrio įtakoję LTSR konstitucijos 48 str. aiškinamas kaip laisvė pasisakyti už konkrečią valdžios formą ir valdžios veiksmus. Tai loginis absurdas! "Laisvė" šaukti "tegyvuoją" nebuvo ribojama ir žiauriausios tironijos. Tokia "malonė" nagali vadintis laisve. Hitleris irgi nebuvo įstatymiškai uždraudęs naikintiems žydams žavėtis nacistiniu teisingumu. Tam, kad aiškinti žodžio laisvę BK str. 68 dvasia, LTSR konstitucijos 48 str. tektų perredaguoti maždaug taip: "LTSR piliečiams garantuojamos žodžio, spaudos ir kitos laisvės tik tiek, kiek tai padeda vykdyti esamos valdžios potvarkius".

Todėl BK 68 str. yra neteisėtas, kaip prieštaraujantis LTSR konstitucijos 48 str. reikalavimams.

LTSR BK 68 str. sakoma, kad antitarybinė agitacija ir propaganda yra: "Agitacija ir propaganda, kuria siekiama pakirsti ar susilpninti Tarybų valdžią arba padaryti atskirus pavojingus valstybinius nusikaltimus skleidimas tarybinę valstybinę ir visuomeninę santvarką žeminančių šmeižikų prasimanymų tais pačiais tikslais".

Šio straipsnio komentary 10 punkte nurodoma, kad "kaltininkas supranta, kad jo skleidžiamos idėjos, šmeižikiški prasimanymai, gaminama, platinama ar laikoma literatūra yra antitarybinio turinio, numato, kad jo veiksmai gali susilpninti Tarybų valdžią ar sukelti atskirus itin pavojingus valstybinius nusikaltimus ir to nori".

Antitarybinės agitacijos ir propagandos subjektivei pusei būtinas požymis yra antitarybinis tikslas".

Kadangi jokie TSRS įstatymai neapibrėžia, kas būtent silpnina tarybų valdžią, tai vienintelis požymis, leidžiantis šį straipsnį naudoti represijoms, yra paties asmens supratimas ir numatymas, kad jo naudojimas žodžio ar spaudos laisve yra antitarybinio pobūdžio. Šitokį "supratimą ir numatymą" objektyviai negalima įrodyti, kadangi net paties asmens prisipažinimas neįrodo, kad jis kalba tiesą, t.y. su pranta. O liudininkų parodymai tegali būti tik vieno asmens parodymų perpasakojimas. Taigi, šiuo atveju gaunasi, kad įrodymo šaltinis tegali būti vienintelis kaltinamasis, o ne jo veikla. O remiantis vieninteliu šaltiniu, juridiskai negalima laikyti kaltę įrodyta. Vadinasi, LTSR BK 68 str. yra loginė ir juridinė nesąmonė.

Kodėl šis neteisėtas LTSR BK 68 str. tebeturi galią? Dalinai atsakymą į tai duotų Lietuvos istorijos nagrinėjimas. / bus daugiau /

naziją. Jiems, labai gerai žinoma, kad dėl tų ekskursijų lietuvių išeivija smarkiai ginčijasi, gali sustoti net parama gimnazijai. To ir siekia Lietuvos okupantas. Jis norėtų sunaikinti šį svarbų lietuviybės židinį, kur jaunimas auklėjamas tautiniais pagrindais, kur vyksta patriotinis judėjimas. TĖVIŠKĖS DRAUGIJA net nevadina šios gimnazijos jos tikruoju vardu. Vadina ją "FV lietuvių gimnazija", nes Vasario 16-toji primena okupantui Lietuvos valstybinę nepriklausomybę, kurią jis sugriovė prieš 40 metų.

Išidėmėtina mus visus pamokanti Lietuvių Bendruomenės New Yorko Apygardos suvažiavime, įvykusiame š. m. birželio 7 dieną, priimta nepaprastos svarbos rezoliucija, kur sakoma: "Atėityje nei vienas lietuvis neturi vykdyti į pavergtą Lietuvą per TĖVIŠKĖS DRAUGIJĄ ar kitas panašias organizacijas".

Remdami ir vykdydami šią rezoliuciją, užkirstume kelią okupanto pastangoms mulkinti mūsų jaunimą ir naudoti jį savo propagandai.

Lietuvių Moterų Klubų Federacija New York.
NEPRIKLUSOMA LIETUVA

ŠOKOM, DAINAVOM-RALIAVOM, KANKLIAVOM

/ tęsinys /

MONTREALIO GINTARIEČIAI LAUKIA SAVO EILĖS REPETUOTI VI-oje TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖJE

Nuotr.: Vinco Piečiai

KOKIA ŠVENTĖ! DAUG ŽMONIŲ, LINKSMŲ VEIDŲ!

Taip prisimena spontaniškai VI-ąją Lietuvos Tautinę Šventę Daiva PIEČAITYTĖ, jauna montrealietė. Savo išpūdžius ji patiekia taip:

"Gintaras" ilgai ruošėsi su savo vadove Rasa Lukoševičiute šiai svarbiai išvykai. Mes visi galvojome: "A, parodysim jums, ką mes mokam padaryti!". Bet, savaitę prieš išvažiuojant, mes truputį bijojom, galvojom, kad mums reikėtų bent savaitę ar dvi dar parepetuoti.

Pagaliam liepos 3-ia diena ir atkeliavo! Išvažiuom il valandą vakare. Apie penktą valandą iš ryto, Toronto, pakeitėme autobusus ir šoferius. Autobusuose visą laiką buvo geras ūpas! Apie ketvirtą valandą po pietų atsiradome savo viešbutyje Holiday Inn Chicagoje. Mūsų kambariai buvo paruošti, ir net turėjome atskirą kambarį, kuriame gavome užkandžius, gėrimus ir t.t. Susiradę kambarius, ėjome maudytis į baseiną. Vėliau nutarėme važiuoti į Šaulių Namus, kuriuose vyko jaunimui šokiai. Ten aš susitikau savo draugę iš Cleveland'o, kurią susipažinau Skautų Tautinėje Stovykloje prieš 2 metus. Pasišokę, grįžom atgal į viešbutį ir ėjom miegoti. Reikėjo gerai pailsėti prieš tą svarbią BENDRĄ repeticiją...

Kėlėme anksti ir autobusais važiuom į salę. Kokia salė! Labai didelė! Sustatėme orkestrus, "Gintaro" ir-

Sukčių Darbelius Mato ir Kanadiečiai

"Toronto Star" (liepos 25, 1980) rašo, kad SSSR kasmet pasisavina apie 18 ml. dol. iš piliečių, kilusių iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Ukrainos palikimų pagal testamentus vien tik Ontario provincijoje.

SSSR pasiuntinybė seka kiekvieną "savo" pilietį, kilusį iš virš paminėtų kraštų, ypač jau esantį ligoninėje. Vos tas miršta, jau "įpėdinis" - advokatas iš SSSR pasiuntinybės paskirtas "prisistato". Jie jau žino, kokius įpėdinius velionis paliko čia ir okupuotoje Lietuvoje. Lengviausiai tas advokatas "susitvarko" su velionio turtu, kai tas nepalieka testamentu. Turtą likviduoja ir giminėms tėvynėje išmoka rubliais gal 1/5 ar 1/10 dalį turto. Arba dažnai atsiunčia Kanados įstaigoms laiškus ten tebegyveną "brolis", "sesuo", "vaikai" nors velionis jų neturėjo arba jų kaulai seniai jau pūna didžiuosiuose Sibiro plotuose...

Kanados teismuose SSSR pasamdyti kanadiečiai advokatai bylas lengvai laimi.

Paminėtame "Toronto Star" numeryje korespondentas P. Dalby aprašo lietuvio Kosto Bernatavičiaus, mirusio 1978 m. ir latvio A. Stals atsitikimus. A. a. K. Bernatavičius paliko turto virš \$ 80.000 žmonai, sūnėnui mokytojui Ališauskui ir seseriai Z. Jaselskienei, gyv. Lietuvoje. Velionis tes - 1980. VIII. 29

gi, ir pradėjome repetuoti. Repeticiją tvarkė labai gerai Nijolė Pupienė. Repetavome iki pietų. Pavalgius, ir vėl reikėjo repetuoti, šį sykį su orkestru ir jo vadovu Faust Strolia. Peršokome visus šokius ir net turėjome laiko pereiti visų grupių išgydavimą į salę, orkestrui grojant maršus. Pavargę grįžom į viešbutį pasiruošti didžiajam jaunimo baliui.

Nuvažiuavome į Jaunimo Centrą, bet nelabai žinojom, kur eiti! Tiek daug žmonių visur! Užsimokėjome už lėtimą ir tada išsisklaidėme. Labai smagus buvo balius! Daug savo draugų ir draugų iš kitų miestų susitikom. Grįžome į viešbutį vėlai...

Ta diena, kurios taip laukėme, jau čia! Jau laikas stoti į rikiuotę paradiui. Išėdami matome garbingą Chicago burmistrę Jayne M. Byrne ir jos šeimą, Chicago arkivyskupą kardinolą John P. Cody ir Antaną J. Rudį. Jie visi tarė po gražų draugišką sveikinimo žodį. Ir va, pradėjome Tautinių Šokių Šventę. Dabar jau laikas koncentruotis, bet žinoma ir šypsotis! Iš viso, dvidešimt šokių šoko veteranai, studentai. Jauniai ir vaikai atskirai ir pabaigai - visi susijungę išpūdingam finalui.

Asmeniškai manau, kad žmonėms ypač patiko šokis Sadutė. Publikos buvo labai daug ir ji mus nuoširdžiai priėmė, lyg norėdama kartu su mumis šokti.

Štai jau finalas ir laikas sakyti sudiev. Taip ir pasibaigė ta graži kelionė. Devyniasdešimt šešios grupės tapo vienetu. Draugavo, džiaugėsi, šoko ir dainavo, lyg viena šeima.

Šita kelionė man labai patiko ir didelį išpūdį padarė. Tikiuosi kadanors vėl dalyvauti kitoje Tautinių Šokių Šventėje!

VI-SIOS ŠOKIŲ ŠVENTĖS PARADE

Nuotr.: Vinco Piečiai

Daiva PIEČAITYTĖ yra 16 m. amžiaus, pradėjusi groti "Gintarėlyje" nuo 7-8 m. amžiaus, perėjo į "Gintarą", kuriame jau dalyvauja 4 metus. Moka ir šokti ir groti. Ji yra veikli skautė, baigė Montrealio Lituanistikos Mokyklą. Lanko paskutinius metus gimnaziją. Užklausta, kas jai būtų įdomu studijuoti, pasakė, kad labai mėgstanti kalbas ir jas studijuoti. Gal bus vertėja. Ką dar šiaip labai mėgsta? Pasirodo, gamtą, stovyklauti ir ypač-skaityti. Atrodo, kad jai neblogai sekasi ir parašyti. B.N.

Byla atsidūrė teisme. Ališauskas turės K. B. turtą likviduoti ir dalį SSSR pasiuntinybės advokatai išmokėti, o jie perduos seseriai okupuotoje Lietuvoje (...). Virš paminėto a. a. latvio A. Stal įpėdino atsirado "žmona". Advokatas iš SSSR patiekė metrikus ir kitus dokumentus. Laimė, kad velionies giminės iš Rygos atsiuntė ir atidengė melus. Tuomet advokatas viską atšaukė ir pranyko su "įpėdiniais".

Toronto advokatas Kostukas su kitais kolegomis paruošė naują Testamentų įstatymą, kurį patiekė Ontario provincijos valdžiai priimti - patvirtinti. Naujas įstatymas suvaržys SSSR lengvai pagrobimo svetimo turto galimybes. J. Klm

Nedelsdami susirūpinkime ir kreipkimės į lietuvių advokatą ar notarą. Jie, jeigu atys negalėtų tinkamai tokių testamentų tvarkyti, nurodytų tinkamą asmenį.

NEPAMIRŠTAME LIETUVIŲ TAUTOS GENOCIDŲ!

PHILADELPHIJOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA MINĖJO BAISIOJO BIRŽELIO SUKAKTUVES, PRISIMINDAMI KALINIUS SOVIETŲ SĄJUNGOJE.

algimanto skiltis

J U O D I E J I L I E T U V I A I .

Keistai susiklostė dalies lietuviškosios išeivijos gyvenimas. Mišrios, visokeriopa prasme, vedybos tapo kaip ir neatskiriama mūsų sielės kasdienos rutina. Mišrios tautine prasme, mišrios religine, na, galų gale ir mišrios rasine prasme. Jei į visą tą reiškinį mes čia jau įpratome žvelgti lyg ir "normaliomis" akimis, tai tėvynėje gyvenant mūsų artimieji stebisi ir sunkiai begali suprasti tokias mišrias, ypač rasine prasme, sukurtas šeimas. Tačiau, meluoti patys sau ir jiems, aišku, negalime ir turime skaitytis su tais, tegu ir negausiais, atvejais, kai mūsų jaunimas kartkartėmis tuokiasi ir su nebaltojos rasės partneriais. To, tiesą sakant, vargiai ir tikėjimės, na, kad ir prieš 25 metus. Tačiau, norai, pastangos ir pageidavimai sau, o realybė ir pasitaikę faktai ką kitą jau mums porina...

Bet ir vėl. Kiekvienas atvejis nėra lygus ir panašus vienas kitam. Kalbėti apie tokius atsitikimus, kur mišri šeima išvis dingsta iš lietuviškosios padangės, gal ir nėra jokio reikalo. Nuostoliai ir tiek. Tačiau negali tylomis praeiti, tegu ir pro išimtinus atvejus, kurie prabyla į mus nebūtinai minorine gaida. Štai pakankamai veiklioje lietuviškoje saloje, gyvena (ir tebegyvena) visai rimta, padori ir neabejotinai lietuviškai nusiteikusi šeima. Augo toje šeimoje dukra, kuri itin aktyvi lietuviškame gyvenime, mokykloje, tautiniuose šokiuose, lietuviškoje dainoje. Puikiai kalbėjo lietuviškai, vėliau, net ir kitus mokė lietuviškoje mokykloje. Tokiu ar kitoku būdu (ar tik ne studijų metais?) ji susipažino ir pamilo juodosios rasės jaunuolį. Ne-reikia ir aiškinti, kad jos visa šeima, tėvai, tiesiog piestu stėjo prieš tokią draugystę ir kalbas apie vedybas. Gi, kai žodžiai, i-

kinėjimai, barniai ir kivirčiai nesiliovė, nei vienas pusei nesitraukiant iš savo kietai užimtų ir ginamų pozicijų, merginos mamaitė ir tėtukas nutarė drąstiškai žingsniui: išvaryti netikusių dukraitę iš namų ir tiek. Vadinas, tokiu būdu turi būti nuplauta negarbė ir nešlovė nuo tradicinių sveikos ir baltos lietuviškosios šeimos. (Viešpate, kokia gėda prieš lietuvių draugus ir kaimynus - įtikinėjo save nelaimingi tėvai...)

Laikas nestovėjo vietoje. (Ar ne lyriškai skambas trumpas sakinyss?). Toje jaunoje, pusiau baltoje, pusiau juodoje šeimoje (tėvų prakeiktoje), beveik viens po kito, gimė du berniukai. Odos spalvos prasmė ir vėdo bruozų, net ir neįžvelgsi baltosios rasės įtakos. Visų pasmerktoji jaunoji motina, "raupsuotoji" daugeliui mūsų sielų, savąjį prieauglį išmokė lietuviškai, leido į lietuvišką mokyklą, lanko lietuvišką katalikų bažnyčią. Ir, dar daugiau, abu tamsiaodžiai, garbiniuotais juodais plaukais berniukai, patarnauja kunigui prie altoriaus laikant lietuvių kalba mišias. Šioje vietoje reikėtų suminėti, kad per eilę metų, atsiliepusios lietuviškos tėvelių širdys, palaiko savo metu nutrauktus santykius ir net pavedė vieną butą dukros šeimai, viešame savo apartamentiniame namuose. Kai kurie tos šeimos bičiuliai visai rimtai tvirtina, kad sekančioje, VII-oje taut. šokių šventėje, 1984 m. Chicagoje, tuos du juoduosius lietuviukus, tik- šokiuose, lietuviškoje dainoje. Puikiai kalbėjo lietuviškai, vėliau, net ir kitus mokė lietuviškoje mokykloje. Tokiu ar kitoku būdu (ar tik ne studijų metais?) ji susipažino ir pamilo juodosios rasės jaunuolį. Ne-reikia ir aiškinti, kad jos visa šeima, tėvai, tiesiog piestu stėjo prieš tokią draugystę ir kalbas apie vedybas. Gi, kai žodžiai, i-

A P I E A U K S A

Auksas tapo įdomiu metalu dėl nepaprasto jo kainos pakilimo. Yra ir kitų įdomių faktų. Aukso informacijų centras New Yorko mieste informuoja, kad:

-Nėra kitos aukšą panašios medžiagos, nes jis yra nepaprastai naudingas ir jo kiekiai yra riboti.

-Auksas retai užtikamas metalas. Visoje rašytinėje kronikoje sužymėta, kad iš žemės iškasta 88.000 tonų aukso.

-Ekspertai apskaičiuoja, kad beliko tik 41.000 tonų aukso žemėje, kurį būtų galima iškasti.

-Visą pasaulio aukšą būtų galima suslėgti į 18 jardų kubą (apie 140 dalis Washingtono paminklo).

-Auksas yra taip retai randamas metalas, kad pasaulyje į valandą daugiau nupilama plieno, negu aukso nuo pat civilizacijos pradžios.

-I kvadratinė pėda aukso sveria pusę tonos (500 kg).

-Auksas yra toks minkštas ir tšsus, kad i uncija gali būti ištempta į 50 mylių ilgio vielą arba suplakta į plonytę 100 kv. pėdų plokštę.

-Auksas gražiai žėri, lengvai apdirbamas, retai randamas ir nesunaikinamas - 4 ypatybės, kurių neturi joks kitas brangus metalas.

-Žmogus naudoja aukšą virš 66 šimtmečių.

-Daugiausia sunaudoja aukso elektroninė industrija - apie 85 tonas kasmet. Kai kurie sujungimų ir elektros kontaktų taškai yra padaryti naudojant aukšą kišeni-niuose skaitytuvuose.

-Apie 100.000 reumatinio artraičio ligoninių JAV-se gydomi skysto aukso injekcija. Iš 10 pasveiksta 7 žmonės.

-Brangenybių gamyboje per metus sunaudojama 1000 tonų aukso. Dantistai - 87 tonas.

-Pietų Amerika pirmauja aukso produkcijoje. Iškastama 700 tonų per metus. Tai sudaro daugiau negu 50 % kasmetinės pasaulinės produkcijos.

-Kanada iškasa apie 49 tonas per metus, JAV-32, o Sov. Sąjunga - 400 tonų.

Parinko e. k.
3 psl.

PRIEŠ PASIRODANT " RYTŲ LIETUVA " VEIKALUI

Stepas Varanka

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga, įeinanti į VLIK'ą kaip Lietuvos Rezistencinis Sąjūdis, nuo pirmųjų savo išikūrimo metų išieivijoje pradėjo rūpintis Lietuvos etnografinių sienų mokslinės studijos paruošimu ir išleidimu.

Šiuo "Vilnijos Rezistencijos Sąjūdžio" /taip sutrumpintai buvo vadinami vilniečiai /, pradžioje mažai kas domėjosi. Mažai kam gal būtų žinoma, kad mes lietuviai iki šiol neturime moksliškai-teisinio įrodymo iki kur siekia Lietuvos pietryčių sienos!

1954 metais mūsų valdantieji veiksniai New Yorke sudarė dvi mokslines komisijas: viena iš jų buvo Lietuvos Rytų sienoms tirti. Kažkodėl pradžioje mūsų veiksniai ir politikai mažai dėmesio skyrė Lietuvos etnografinių sienų reikalui. Pradžia buvo padaryta gyvenant prof. Pakštui ir dr. Trimakui. Pakštui mirus, darbas sulėtėjo ir bemaž sustojo. Vieni mokslininkai, dalykų žinovai mirė, kiti sunegalavo.

Nežiūrinto to, vilniečiai rankų nenuleido. Su kantrumu ir ištvermingumu šį Lietuvai labai svarbų reikalą kiekviena pasitaikančia proga posėdžiuose ir spaudoje nuolat iškeldavo. Už nuolatinį šio reikalo - Rytų Lietuvos sienų nustatymo studijos svarbą, padėka priklauso: Ka - ziui VEIKUČIUI, Veronikai KULBOKIENEI, S. LAZDI - NIUI, V. ŠIMKUI, A. JUKNEVIČIUI, J. CICĖNIUI, A. MISIŪNIUI, A. DUNDULIUI, A. PETKAUSKUI, S. GRIE - ŽEII - JURGELEVIČIUI, A. BUDRECKIUI, G. BULOTIE - NEI, K. BARONUI ir visiems lietuviams, kurie šį svarbų darbą, mokslinio dokumento išleidimą, ne tik mums, bet ir ateinančioms kartoms neuilstamai rėmė ir įrodinėjo jo reikšmę.

1965. I. 30 d. VLIK'o Tarybos podėdyje Algirdas Budreckis perskaitė memorandumą "Rytų Lietuvos" sienų klausimu ir pasiūlė, kad prie valdybos būtų sudaryta nuolatinė komisija. Į komisiją buvo pakviesti žymūs mūsų mokslininkai: Prof. J. PUZINAS, prof. Z. IVINSKIS, prof. M. BIRŽIŠKA, dr. J. GIMBUTAS, dr. A. BUD - RECKIS, prof. J. OCHMANSKIS, lenkas istorikas, ku - ris 1967 m. parašė dabartinėje Lenkijoje gana objekty - viai "Historia Litwy" - Lietuvos Istorija - ir kiti tam tikrų sričių žinovai. Komisijos pirmininku buvo prof. PUZINAS.

Po prof. Puzino mirties, darbas laikinai buvo su - stojęs. Buvo bijota, kad jos išleidimas užsities ilgesnį laiką, o gal net visiškai neišeis. Kai kurie mokslininkai dėl darbo gausumo neapsiėmė veikala tvarkyti ir jį re - daguoti. Buvo manoma, kad bemaž 25 metų pastangos ir vilniečių siekiai liks "miražu" dykumose.

1976 m. Chicagoje vyko Vilniečių Visuotinas Suva - žiavimas naujai Centro Valdybai išrinkti. Tame susi - rinkime pirmininku buvo išrinktas dr. Jonas ŠALNA. Naujasis pirmininkas susirinkimo buvo įpareigotas, kiek

galima greičiau paruošti ir išleisti minimą veikalą. Bu - vo nutarta pradžioje veikalą išleisti lietuvių kalboje. Vė - liau jį išleisti anglų kalboje.

Naujoji Valdyba priimtą išipareigojimą kantriai be reklamos vykdė. Po prof. Puzino mirties, dr. Algirdas Budreckis vilniečių prašomas sutiko perimti visą darbą ir reikalą privesti prie galo. Dr. Budreckiui buvo duota teisė pagal savo nuomonę rinktis sau reikiamus mokslininkus. Tarp Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos - Rytų Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio ir Rytų Lietuvos Komisi - jos ryšininku iš centro valdybos buvo paskirtas vice - pir - mininku Z. DAILIDKA.

Dėka jauno ir energingo dr. prof. Algirdo Budreckio " Rytų Lietuva " veikalas jau randasi spaustuvėje. Jis turi pasirodyti Spalio 9-tąją - Vilniaus Dieną. Tai bus savotiškas vilniečių paminklas Lietuvai. Knygos tiražas 1500 egzempliorių. Veikalas turės apie 600 psl. ir 20 žemėlapių.

Veikalas ruošiamas ne tik mums, bet ir ateities kar - toms. kad palengvintų atsikuriančios Nepriklausomos Lie - tuvos rytų ir pietų sienoms moksliškai ir teisiškai įrodyti jų priklausomumą Lietuvai. Ypač angliškąjį laidą turės didelę reikšmę mokslininkams ir poli - tikams.

Kad darbas nebūtų pradėtas tuščia pinigine, dėka vilniečių ir nevilniečių tautiečių duosnumo, po \$1.000 paaukojo V. ŠIMKUS, dr. J. ŠALNA, J. LEKAS, I. DEKMOKIENĖ, Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Chi - cagos skyrius, Illinois Lietuvių Gydytojų ir Dantų Gydy - tojų skyrius.

Centro Valdybos nutarimu, mecenatais bus asme - nys ir organizacijos, sukoję po \$1.000, rėmėjais - au - koję po \$1.00, garbės prenumeratoriais - po \$25.00 Knygos kaina - 15 dol.

JAV auksas renka VKL S-gos Centro Valdybos sek - retorė: Vanda GASPERAS, 2243 W, 71 Street, Chicago, Ill. 60636.

Kanadoje, palengvinant tautiečiams, norintiems prisidėti prie to svarbaus veikalo išleidimo, Kanados Vilniečių Valdybos auksas rinkti yra įgaliotas Jeronimas CICĖNAS, VKL S-gos sekretorius. jo adresas: 21 Alham - bra Ave., Toronto, Ont. M6R 2S4, telef: 537-1781. Be to, yra atidaryta Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve "PARAMA" sąskaita: "RYTŲ LIETUVA", Nr. 6554.

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Kanados Krašto Valdybos vardu iš anksto širdingai sakau vilnietišką AČIŲ! Kanados aukotojų pavardės bus skelbiamos spaudoje. Be to, kiekvienas aukotojas gaus pakvitavimą. Be J. Cicėno, auksas renka Bronius SAPLYS ir Vaclovas SKREBUTĖNAS. Dar kartą nuoširdus ačiū.

STEPAS VARANKA

P.S.

"Rytų Lietuvos" knygos leidybai aukojo: A. KVEDA - RAS, - \$100.00, J. KUDABA - \$25.00, Iz. ANTA - NAITIS - \$25.00, Br. NARBUTAS - \$125.00, V. PET - RAITIS - \$20.00, Br. MICKEVIČIUS - \$100.00, To - ronto LIETUVIŲ NAMAI - \$117.00 ir B. ir Pr. - \$50.

IŠ LITERATŪROS METRAŠČIO DEŠIMTOJI PRADALGĖ

Kazys Bradūnas

GEDMINAITĖ LENKIJOJE
Kaip tau nedainuoti, Aldona,
Nešokt ir neverkti kartu,
Kai užkasei tėviškės duoną
Prie pilies pamatų.

Kas laumių išpranašauta,
Pildosi taip ūmai -
Tu lyg strėlė iššauta
Iš lanko negrižtamai.

Tomas Venclova

ANTRASIS EILĖRAŠTIS APIE ŽUVUSĮ

o kreidos anapus Gardino kalnai
gilioi įgriovos ir skardžių sparnai
balto Nemuno balti vandenai
balti ir raudoni tenai

lyg žievėję iširėžusi žymė
aukštos upės nusileidę žemyn
sodas tuščias ir keliai draudžiami
o kareiviai surinkti po žeme

ant medinių žirgų milžinai
jų šarvai sumirgėjo dyvinai
šarvuose baltos rūdys pelenai
o kreidos anapus Gardino kalnai

mūsų miestai balto klevo liemuo
atitolę nebegrižta namo
ir eilių nebesiklauso grimzdama
balto Nemuno balta sekluma

svetimi nedėkingi vandenai
o kreidos anapus Gardino kalnai

XXXI

Bičiuli, man gerokai nesmagu jau į tave žiūrėti:
Tu vis bandai pripilti vandenio į rėtį!
O galgi tu ir nevisai beprotiškai darai -
Gal ir nebloga viltį ir svajonę šiam sapne turėti?..

Žeme žemynėle, kartais man skausmingai gėda!
Visi mes gauname iš tavęs kviečių derlingą pėdą.
Ir negi tavo perteklių ir derlių nebūtų mum gana?
Kodėl žmogus, kodėl žuvis ir paukštis čia viens kitą ėda?

PASIRINKIMO DIENA

Jack Higgins

/iš anglų kalbos laisvai vertė B.E./

/ tęsinys /

Jis perdavė dokumentą monsinjorui: "Ar Jūs esate tik - rās dėl šios informacijos?"

- Gavau iš patikimo ryšininko V. Vokietijos žvalgy - boje.

- Amerikiečiams pranešta?
- Žinoma. Tėvas Conlin'as yra Amerikos pilietis.
- ...kuriam jie nieko negali padėti.

Pacelli's linktelėjo galva: "Jeigu viskas taip yra, kaip parašyta, tai R. Vokietija paneigs jo buvimą pilyje. Net ir mums".

Po sekundės tylos, jis pridėjo: "Žinoma, bus neiš - vengiamas momentas, kai jie "suras" jį tam " viešam prisipažinimui".

- Kaip Kardinolą Mindszentį, duodantį atatinamus atsakymus? Kad Bažnyčia su CIA pagalba dirba pogrindi - nėje kovoje, siekdama sunaikinti Vokiečių Demokratinę Respubliką ir viską, ką atstovauja Ulbricht'as su savo draugais?

- Sugestija vertinga, - atsakė Pacelli, - bet mano nuomone atrodo, kad šį kartą bus taikomasi ne tiek į Bažnyčią, kiek į Ameriką. Be abejo, tai pastatytų į la - bai nepatogią padėtį prez. Kennedy, jeigu pasisektų visą tai surežisuoti, kai jis lankysis Vokietijoje.

- Visai tikra, Berlyno vizitas yra didžiausio svarbu - mo. Stovėdamas prie sienos, jis parodys komunistiniam blokui, kad Amerika tvirtai remia Vakarų pajėgas.

Pop.ežius užsimerkė, sugniaužė damasko apklotą lo - vos šone. Prakaitas sruvo veidu ir gydytojas jį nušluostė. Pacelli paklausė: "Jūsų šventenybė, ar mes nieko ne - darysime?"

- Oficialiai neįmanoma. - atsakė Popiežius Jonas.
- Iš kitos pusės, Tėvas Conlin'as yra narys Jėzaus Drau - gijos, kuri visuomet, arba taip man rodosi, buvo savotiš - kai sugebanti pati pasirūpinti savaisiais.

Jis atvėrė akis ir jos blykstelėjo, nežiūrint į apėmu - sio skausmo, seno jomoro prošaistė: "Aš pasitikiu, kad rasite laiko mane painformuoti, Pacelli".

Pacelli pasilenkė, palietė lūpomis žiedą ant ištiestos rankos ir skubiai išėjo.

Buvo stebėtinai vėsus vakaras Washington'ą pasku - tinę gegužės mėnesio dieną. Baltųjų Rūmų Ovaliniame kabinete Valstybės Sekretorius Dean Rusk'as stovėjo prie lango. Kambarėje buvo tamsu, tik degė lempa ant masy - vaus rašomojo stalo. Už jo - išsiriakavusios vėliavo. At - sidarė durys ir įėjo Prezidentas.

John Fitzgerald Kennedy atšventė 46-uosius savo gy - venimo metus prieš 3 dienas. Jis atrodė dešimčia metų jaunesnis. Dėvėjo išieginį švarką ir juodą kaklaraistį, baltus marškinus.

Jis šypsojosi, sėsdamas už stalo: "Mes jau buvome pasiruošę vaisėms. Rusijos Ambasadorius taip pat bus. Ar svarbus reikalas?"

- Apaštališkasis Pasiuntinys atvyko pas mane šį va - karą, pone Prezidente. Man atrodo, kad Jūs turėtumėte su juo pasikalbėti.

- Conlin'o istorija?
Rusk'as linktelėjo: "Jūs perskaitėte bylą, kurią Jums buvau paruošęs?"

- Ji čia.
Prezidentas atvertė viršelį: "Sakykite, ar žinios gautos per Vokietijos skyrių Valstybės Departamente?"

- Ne. Šifruota žinia man asmeniškai iš paties Geh - len'o.

Buvo tylu, tik Prezidentas vartė bylos lapus.
- Ką darysime? - paklausė Rusk'as.
Prezidentas žvilgtelėjo į jį: "Nesu tikras. Aiški vel - niava. Pažiūrėkime, ką Vatikanas pasakys".

Apaštališkasis Pasiuntinys, didžiai gerbiamas Egidio Vagnozzi dėvėjo arkivyskupo aprėdalą. Šiltai šypsojosi įėjęs į kambarį ir Valstybės Sekretorius atnešė jam kėdę.

- Puiku, kad taip greitai galite mane priimti, pone Prezidente.

- Blogi reikalai, - pasakė Prezidentas.
- Taigi, ir gali sukelti Jums asmeniškai nemažai keblumų, jeigu Tėvas Conlin'as bus teisiamas, kaip pra - nešama, Jūsų vizito metu Berlyne.

- Ar Vatikanas numato kokį nors oficialų pareiškimą Rytų Vokietijos vyriausybei? - paklausė Ruskas.

- Kokia būtų iš to nauda? Šio žaidimo dabartinėje stadijoje jie tikrai paneigs, kad jis jų rankose. Be to - reikia dar atsižvelgti į tai, kad Romos katalikų ir visų krikščionių padėtis šiais laikais yra labai sunki Rytų Vo - kietijoje. Mes turime būti labai atsargūs.

- Kitaip sakant, jūs nieko nedarysite, - pasakė Pre - zidentas.

- Nieko oficialaus, - patvirtino Vagnozzi. - Tačiau, Tėvas Pacelli vyksta į Berlyną susipažinti su situacija.

Prezidentas šyptelėjo: "Pats Pacelli? O! Jūs jį paleidžiate nuo valdžios? Darosi įdomu".

- Jo šventenybė, nežiūrint nelemtos ligos, yra as - meniškai susirūpinęs šiuo įvykiu. Jis norėtų žinoti, ką Jūs galvojate, atsižvelgiant į tai, kad Tėvas Conlin'as yra Amerikos pilietis.

Prezidentas neatitraukė akių nuo bylos ir Valstybės Sekretorius atsakė: "Yra įvairių nemalonių dalykų. Pav., tas Van Burren'as mus jau keletas metų erzina. Žinoma, mes į jį beveik nekreipėme dėmesio ir kol kas tokia lai - kysena buvo teisinga".

- Conlin'as, -kalbėjo Prezidentas, - ...jie bandys praplauti smegenis, kad sakytų, jog krikščionių pogrindis buvo CIA įrankis per metų metus. To manevro tikslas - sugadinti ir suniekinoti visa, ką gero tikusi pasiekti at - silankymu Vokietijoje. Santykiai tarp mūsų ir Maskvos gerokai pagerėjo po Kubos įvykių. Kartu su britais mes galėsime vėl tęsti trijų galybių derybas Maskvoje dėl branduolinių bandymų apribojimo. Už kelių dienų aš kal - bėsiu Washington'e Amerikos U-te, kur manau aiškia pa - sisakyti dėl mūsų pokarinės Rytų Europos status quo si - tuacijos pripažinimo.

- Labai reikšmingas veiksmas, - pastebėjo Vagnozzi.

Prezidentas tęsė: "Kas liečia R. Vokietiją, tai Ul - bricht'as yra stalinistas. Jis nekenčia Chruščev'o tad mano lankymasis Berlyne yra didelės svarbos bendrame įvykių plane, nes parodys Ulbricht'ui, kad mes pasiryžę rimtai žiūrėti į reikalus."

- Kas padėtų ir Chruščev'ui su juo tvarkytis.
- Dar daugiau - parodys rusams, ką mes galvojame, kad bandymas būti sukalbamiems, nereiškia, kad pasida - rėme minkšti. Mes pasisakome už V. Berlyną.

Vagnozzi paklausė: "Tad nieko negalime daryti dėl Conlin'o?"

Prezidentas papurtė galvą ir kažkas plieninio, kas visuomet glūdėjo jame arti pavišiaus, prasimušė mo - mentui pro akis: "Aš to nesakiau. Aš norėčiau tik, kad man duotumėte šiek tiek daugiau laiko. Tai tiek."

Vagnozzi atsistojo. "Gerai, pone Prezidente. Aš pa - lauksiu su oficialiu atsakymu iki gausiu žinių iš Jūsų."

- Iki rytojaus, - užtikrinė Prezidentas. - Manau, kad galui tiek pažadėti.

Arkivyskupas išėjo. Dean Rusk'as pasakė: "Su res - peltu, pone Prezidente, aš turiu atkreipti dėmesį, kad šiuo metu koks nors oficialus žvilgsnis - įvesti CIA pavyzdžiui - būtų beprotybė. Jeigu kas nepavyktų, tikrai prisidė - tų prie apkaltinimų, kuriuos jie vistik numato užmesti Conlin'ui".

/ bus daugiau /
NEPRIKLUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

/Iš spaudos okup. Lietuvoje ir išeivijoje/Parinko J.P.-lis.

VEŽIOJA KURORTO SVEČIUS

Kiekvieną pavasarį iš Kauno upių uosto į Druskininkus atplaukia motorlaivis "Vilnius". Poilsio, atostogų metu jis Nemunu vežioja išskylančius druskininkiečius, kurorto svečius. Šios iškylos labai populiarios. Vien pernai motorlaivis pervežė per 20 tūkstančių žmonių.

Visus juos maloniai savo laive sutinka kapitonas Jonas Malinauskas.

LIETUVIŠKŲ VARDŲ GENOCIDAS LIETUVOJE

Lietuvoje pagal sovietinę tvarką, išduodant pasus, šalia vardo ir pavardės įrašomas ir tėvo vardas. Lietuvio užsienio pasas dabar jau žymimas rusų kalba /У/. Pase įrašoma lietuviška pavardė ir vardas, o tėvo vardas jau surusintas. Dabar naujas pasas taip atrodo, jei pav., asmens vardas ir pavardė būtų Jonas Petraitis "Jonas Petraitis, Ivanovič/jeigu tėvo vardas Jonas/.

O kaip skambėtų, pav. Algis Petraitis, Vytautovič???

Tai tokie "pažangieji" kultūros nešėjai, raudonieji "kultūrtregeriai"... /Red./

VĖL BLOGI METAI

Sovietiniai laikraščiai deda nemažai pranešimų apie blogą padėtį žemės ūkyje. Trūksta mėsos, pieno gamyba kritė.

Ateitis taip pat nekokia. Pavasaris buvo vėlyvas - kai kur užėję šalčiai nugadino sužydusius vaismedžius. Vėliau prasidėjo baisūs lietūs dėl to supuvo šienas, bulvės skendėjančios piktžolėse, daržovės skęsta vandenyje.

Pavasario metu iš Arktikos buvo varomas šaltas šiaurės vėjas ir vidutinė temperatūra nesiekė nė 10 laipsnių šilumos. Tokių šaltų pavasarių būta 1909 ir 1927 metais.

TUKSTANTASIS INŽINIERIUS PANEVĖŽYJE

Panevėžyje yra Kauno Politechnikos Instituto vakarinis fakultetas, kurį dabar baigė ir inžinieriaus diplomą gavo tūkstantasis klausytojas.

Šiomet tą fakultetą baigė 85 diplomuoti inžinieriai.

LANKĖSI AMERIKOJE

Kompozitorius Feliksas BAJORAS neseniai Vilniaus Kompozitorių Namuose įvykusiame diskusijų klubo susirinkime davė pranešimą apie šiuolaikinę JAV kompozitorių kūrybą. Jis praėjusį rudenį lankėsi JAV - Chica-

goje, Bostone, New Yorke ir kituose miestuose. Besilankydamas, turėjo progos tirti šio krašto muzikinio gyvenimo naujienas. Tuo pačiu jis ir čionykščių lietuvių būrelius supažindino su šiandienine Lietuvos muzika.

HENRIKO NAGIO KŪRYBA LIETUVOJE

Lietuvos Rašytojų Sąjungos poetų sekcija savo gegužės 2 d. susirinkimą kaip rašo "Literatūra ir Menas", skyrė Kanadoje gyvenančio poeto H. NAGIO kūrybai.

Apie poeto gyvenimo kelią kalbėjo V. Kazakevičius, apie ankstyvąjį jo kūrybos periodą - E. Matuzevičius, o H. Nagio eilėraščius skaitė poetė D. Pranckietytė.

Iki dabar Henriko Nagio kūryba buvo sovietinių pavaldinių visiškai ignoruojama. Tai pirmas mums žinomas kartas, kad apie jo kūrybą buvo kalbama viešai.

NUOSPRENDIS ĮVYKDYTAS

Radviliškio rajono Beinoravos kaime buvo apiplėšta ir žiauriai nužudyta senutė A. Starovaitovė. Tardymo organai greitai išaiškino, kad šį nusikaltimą padarė anksčiau teisti Feliksas Jalinauskas ir Radžidas Panachovas. Teisminė baudžiamųjų bylų kolegija, išnagrinėjusi bylą, nustatė, kad F. Jalinauskas anksčiau buvo penkis kartus teistas už vagystes ir chuliganizmą, teismo pripažintas itin pavojingu recidyvistu. Po bausmų atlikimo jis niekur nedirbo, girtavo, neturėjo nuolatinių gyvenamosios vietos.

A. Starovaitovę jis kartu su R. Panachovu apiplėšė ir nužudė praėjus trumpam laikui po ankstesnės bausmės atlikimo. Atsižvelgęs į nusikaltimo pobūdį, sunkinančias atsakomybę aplinkybes ir didelį F. Jalinausko asmenybės pavojingumą, teismas nutarė jį aukščiausią bausmę - sušaudyti. R. Panachovas nuteistas 15 metų laisvės atėmimo.

MIESTAS PRIE ŠEŠUPĖS

Tokiu pavadinimu Kapsuko (buv. Marijampolė) krašto tyros muziejuje veikia dokumentinės fotografijos paroda. Jos autoriai - šeši "Sūduvos" fotoklubo nariai. Jie savo darbuose pasakoja apie naujas miesto statybas, atskleidžia senamiesčio kampelius, įdomiai perteikia darbo žmonių kasdienybės momentus.

Marijampolė randasi apie 55 km. į pietvakarius nuo Kauno.

Lietuvos Žemdirbystės Mokslinio Tyrimo Instituto Vokės filialo eksperimentinio ūkio žemėje yra senas, apie 1880 metus užsodintas parkas. Ilgai jis buvo apgailėtinoje padėtyje - užaugęs menkaverčiais krūmais, jame buvo įrengti kanalizacijos vandenų nusodinimo šuliniai ir atviri grioviai, pristatyta įvairių tvartelių, pašūrų darbininkų gyvuliams, paukščiams, pašarams.

Kaip viską pakeisti, atgauti senąjį parką? Bandėme tartis su kai kuriais specialistais, bet, pamatę, kokio padėties, jie tik griežtai priekaištavo už aplaidumą.

Mes esame dėkingi architektui A. Kiškiui, kurio iniciatyva buvo paruoštas T. Vokės gyvenvietės apželdinimo projektas, numatyti parko takai ir gėlynai. Šio projekto visiškai įgyvendinti dar neįstengėme, tačiau taktų dienomis daug ką jau padarėme. Neblogai pasisekė įrengti parke takus, gražiai auga pasodinti medžiai ir krūmai.

Toliau prižiūrint ir restauruojant parką, iškyla kai kurių neišsprendimų, sunkumų. Visų pirma - išgrębti ar palikti parke medžių lapus? Kiekvieną rudenį ir pavasarį dėl to kyla ginčai. Kai kurie darbuotojai (ypač kurie vengia taktų) stengiasi įrodyti, kad lapus reikia palikti. Tačiau kaip tada prižiūrėti parką? (Vaje, kas per problema. Kodėl nepadaryti komposto iš lapų? Arba kodėl nepasamdyti žmonių lapams išgrębti? Juk vienas kitas bedarbis yra. Jeigu ne - kodėl nepristatyti prie darbų keletą vandalių, pavyzdžiui, kurie daužo kapinėse paminklus, kaip buvo rašyta... Red./

T. Vokės parke yra nemažai guobų. Jos šiuo metu sužymėtos, jas reikalaujama iškirsti. Tačiau parkas nėra labai tankus, iškirtus guobas atsiras tuščių salų. Todėl, mūsų supratimu, ker-

tant guobas, iš karto reikėtų atsodinti parką kitais vertingais medeliais, kad nebūtų tuštumų. O kokius medžius sodinti? Vietiniai žinovai aiškina, kad, neiškirtus guobų, negalima projektuoti, o mes su tuo nenorime sutikti ir manome, kad reikia pirma projektuoti, po to kirsti ir sodinti. Tuo klausimu konsultuotis nėra su kuo. O "administracinę" tvarką rodyti čia labai nesinori.

Sodinant medelius, apželdinant gyvenvietę, kartais iškyla nenumatytų klausimų. Štai ir mes pagal projektą pasodinome prie laboratorinio korpuso medelius. Jie išaugo iki pirmo aukšto langų ir dabar dirbantieji kabinetuose jau reikalauja tuos medelius apiplaukinti, nes užstoja šviesą. Mūsų supratimu, plaukinti jokių būdu negalima, nes medeliai labai gražūs, puošia aplinką, o ir apšvietimo kabinetuose pakanka.

Labai trūksta parkų šeiminiškams gero vadovėlio. Turime vadovėlių apie sodininkystę, gėlininkystę, o išsamios, visapusiškos literatūros apie parkų išplanavimą, medžių, krūmų parinkimą, jų sodinimą, priežiūrą, senų parkų tvarkymą, taktų, vandens telkinių įrengimą ir priežiūrą pasigendame. Jei toks vadovėlis būtų, kiltų mažiau diskusijų, daugiau galėtų padaryti patys parkų šeiminiškai savo jėgomis. (Kodėl neišsirašo vadovėlių iš Anglijos, kur parkų planavimai ir priežiūros yra sena tradicija? Arba iš Italijos? Geriausi peizažistai ir parkų planuotojai yra italai Red./)

Norėtusi, kad visi gerbtų darbą tų žmonių, kurie sodina, tvarko, atnaujiną parkus, apželdina sodybas, rengia gėlynus, poilsio vietas. Žinoma, ne viskas iš karto idealiai pasiseka, todėl priekaištai dėl nesėkmių skaudūs. Kiek teko girdėti doc. A. Tauro pasisakymų, jis

KREVI VEIDRODŽIAI

"Daryk, kaip aš - persiuk paštą!"

o o o

LIETUVIŲ PATARLĖS IR PRIEŽODŽIAI

- Kas aria ir piauna, to avys nebliauna.
- Eina per marias, vandenio ieškodamas.
- Giltinės miegančios nežadink.
- Šu tokiu žmogum kalbėk, tai tik akmenį rankoj turėk.

o o o

IŠ :

RUBAJATAI

Stasys Santvaras

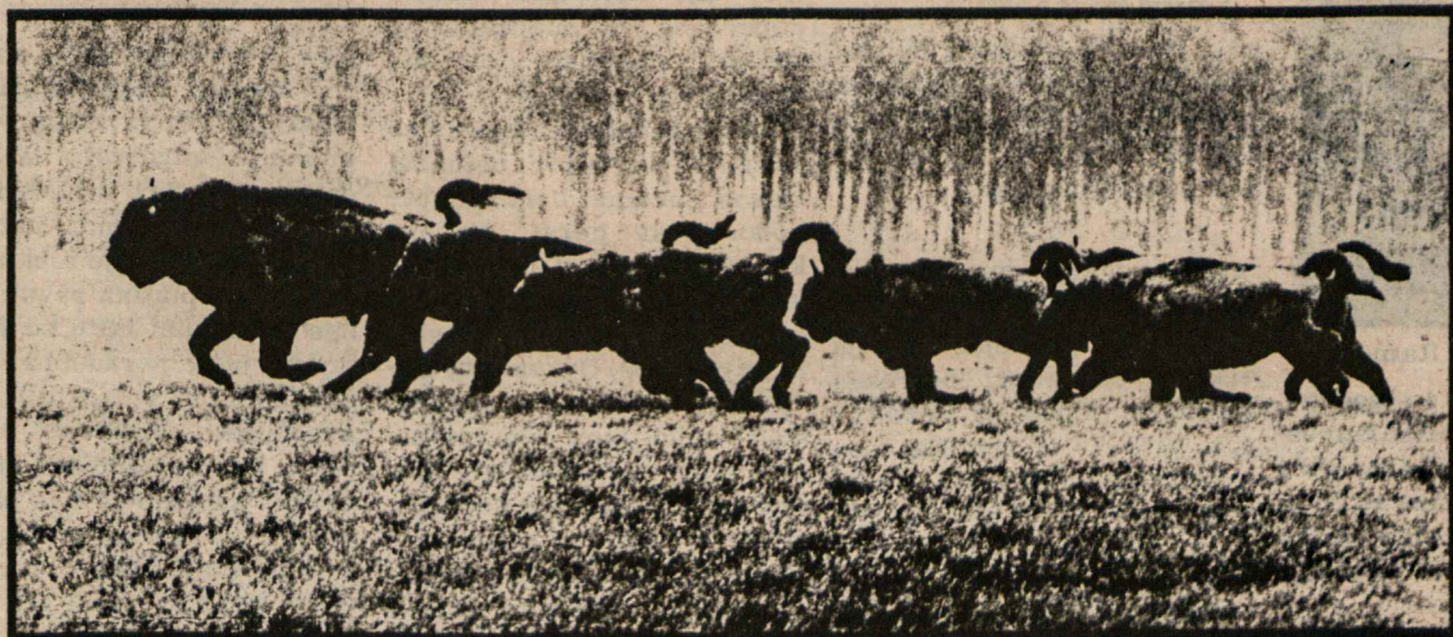
Ar tu gimei anksti, ar gimsi tu vėlai -
Išneš tave į nebūtį šventi ar nusikaltę angelai.
Jei prekė būtų ji - antros jaunystės nenupirks
vargdieniai,
Bet jos negaus ir turtais apsikrovę asilai.

visuomet randa gerą žodį už pastangas, darbą. O po to pataria, jei reikia ir pakritikuoja. Tai maloniai nu-teikia, skatina žmonių iniciatyvą naujiems darbams.

Tvarkyti senuosius par-

kus, sodinti naujus ir tinkamai prižiūrėti ne taip jau lengva. Todėl gerai būtų, jei ūkių parkus globotų mokyklos ar kitos stambesnės įstaigos ir organizacijos. Bendromis jėgomis daug galima nuveikti.

STUMBRŲ
KAIMENĖ
PAŠILIUOSE

TRANS-QUEBEC SIDINGS L.T.D.

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI. STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUMU, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA, GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS DARBAS

SAVININKAS: John OSKOWICZ
8499 rue Grouard, St. Leonard, H1P 2M5
Tel: 321-1975

Tony's Photo Studio

Portretai, Vedybos, Krikštynos, Sukaktuvės mažamečiams, Įvairios progos

T. LAURINAITIS
Tel: 525-8971 2680 FRONTENAC ST. MONTREAL, P. Q.

CFMB

RADIO 1410 MONTREAL

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ nuo 11.30 iki 12v. nakties

PROGRAMOS VEDĖJAS L. STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, P. Q. Tel: 669-8834

APIE STUMBRĄ

Stumbras - visų didžiausias ir stipriausias žinduolis gyvulys Europoje. Amerikoje panašūs į jį yra bizonai. Sveria iki 700 kilogramų. Klausia ir uoslė gera, bet regėjimas menkas. Kasmet atveda po vieną stumbrą, labai retai du. Daug jų gyvena Baltvydžio/Bielovježo/giriose, Kaukazo šiaurėje ties Kubanės upe.

II Pas. Karo metu beveik visų buvo išnaikinti. Po karo, kelis stumbras paleido į Baltvydžio girias. 1946 m.

ten buvo jų jau 34.

Garsios buvo Lietuvos kunigaikščių medžioklės. Vienur aprašoma, kaip Vytauto Didžiojo Lucke surengtoje puotoje Europos didikai su savopalydovais suvalgė apie 100 stumbrų. Net ir prieš II Pas. Karą stumbrų medžioklė buvo viena didžiausių poilitinių viršūnių pramogų.

Stumbržolės dedamos pagaminti labai gerą, pirmos rūšies likerį, vadinamą stumbrinę.

DĖMESIO ŽUVAUTOJAMS

BASKOTONG EŽERAS - STURGEON LODGE puiki žuvalimo vieta, švarios kabinos, baras, laivai, motorai, žuvelės!

Užsisakykite vietas - STURGEON LODGE
Box 119, R.R. 2
Maniwaki, Que.
Tel: (819) 449-4355.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NGRI NUSTOTI - MŪSŲ.

ATEIK Į LIETUVIŲ, A. A. (ALKOHOLICS ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ
TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 VAL. VAKARO.

ARBA SKAMBINK MUMS:

LEONUI G.: 366-2548 (NAMU), 489-5391 (DARBO)
JUOZUI S.: 631-6834; HENRIKUI N.: 277-7868;
DAINIUI L.: 768-9606; DONALDUI D.: 661-1733

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

10 1/2% už 6 mėn. term. indėlius
10 % už 1 m. term. indėlius
10 % už 3 m. term. indėlius
11 % už pensijų ir namų planą
9 1/4% speciali taup. ssk.

9 1/4% už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

IMA:

13% už asm. paskolas
12% už mortgičius

AKTYVAI virš 25 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santeupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 17 milijonų

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9.30-1

MOKA UŽ:

term. indėlius 6 mėn. 10 1/2%
term. indėlius 1 metų 10 %
term. indėlius 2-3 metų 10 %
pensijų ir namų s-tą 11 %
taupomąją s-tą 10 %
spec. taup. s-tą 10 1/2%
depozitų-čekių s-tą 6 %

DUODA PASKOLAS:

asmenines nuo 13 1/2%
mortgičius nuo 12 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santeupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paruodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's checks). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

AR KALBI SU SAVO VAIKAIS AR ANŪKAIS TIK LIETUVIŠKAI? AR PASKAITAI JIEMS LIETUVIŠKŲ PASAKŲ?

JAUNIEJI PROFESIONALAI

vaizdus, yra išdėjusi Adelė ABROMAITIENĖ.

Kanados Pašto Parodos skyriui vadovauja V.TASEC-KAS, žinomas filatelistas.

SUSITUOKĖ:

LEVŠAUSKAITĖ Karolina ir PEARSON Mark, DAMBRAUSKAITĖ Vilija ir ANCONA Marino, ZENKE-ZENKEVIČIŪTĖ Silvija ir SAPLYS Ramūnas.

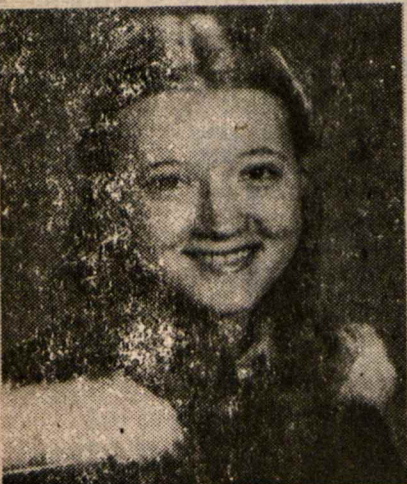
AKCIJA TAUPYTI ENERGIJOS IŠTEKLIAMS

Toronte pradėjus akciją taupyti energijai, netrukus pasirodė išpūdingi rezultatai. 1978-79 m. katalikų mokyklos sutaupė elektros srovės už \$253,221, alyvos — už \$291,277, dujų — už \$22,871, vandens — už \$21,751.

Už taupymo pastangas mokykloms gražinama 10% nuo sutaupytos sumos. Ar nverta visoms provincijoms ir miestams tuo pavyzdžiu pasekti.

TORONTO UNIVERSITETAS DOMISI ETNINE KULTŪRA

Įvairių etninių grupių kalbos ir kultūros kursai yra įvesti Toronto U-te, rengiamos ir įvairios paskaitos ta tema. Community Relations Office galima gauti specialų leidinį Ethnocultural Events. Įdomu, ar kas rašoma apie lietuvius?

GRIGALIŪNAITĖ Ramona

baigė chemijos ir biochemijos studijas bakalaure laipsniu Toronto Universite. Mėgdama muziką ir būdama jai gabi, baigė 9-ias fortepijono klases Toronto Konservatorijoje.

Ji yra baigusi ir Maironio Mokyklą, aukštesnius Lituanistikos seminarus.

Užtenka jai laiko ir noro dalyvauti "Gintaro" vienetė, kaip šokėjai ir mokytojai. Ji yra Lietuvių Namų Jaunimo Būrelio narė.

LIETUVIAI KANADOS PARODOJE

Toronte vykstančioje Kanados Parodoje "Crafts and Arts" pastate/įėjimas prie Dufferin gatvės/ savo kolas iš gėlių žiedų ir lapelių sukuriant įvairius gamtos

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS,
JEIGU NORI NUSTOTI — MŪSŲ.

ATEIK Į LIETUVIŲ AA (ALKOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA TREČIADIENĮ 119 MIMICO AVENUE (Royal York Rd. ir Mimico Avenue kampas TORONTE) 7.30 v.v. SKAMBINKIT : 487-5591

toronto

popietė savuose namuose

A. LUKOŠIUS

JEIGU VALDŽIA BŪTŲ GERA

Paskutiniuosius kelius metus labai plačiai kalbama apie visame pasaulyje sparčiu tempu vis sunkėjančią ekonominę padėtį. Apie tai mums spaudoje, per radio bei kitomis įvairiomis priemonėmis nuolatos žinių patiekia tos srities specialistai, kurie visą tai seka, tuomi domisi ir, gal būt, kiti duoną iš to valgo. Tai stebint, pamatome, kad pati didžiausioji visų tų ekonominių negerovių priežastis, tai yra gana sparčiu tempu veik visuose žemės kampeliuose didėjantis gyventojų skaičius. Visur, kur bepažiūrėsime, galybės įvairiausių trūkumų, nedecklių, stoka maisto, dideli ir vis augantys bedarbių skaičiai. Susidaro vaizdas, kad tik su mažomis išimtimis kenčia ir dejuoja veik visos pasaulis.

Mes, gyvendami Kanadoje, esame gal kiek laimingesni už kitur gyvenančius, tačiau tas išsibūbavęs dejavimas yra apėmęs ir šią šalį. Nemažai mums apie tai skelbia, beveik grasintę graso, įvairūs šio krašto pareigūnai. Dažnai jie mums primena apie ateinančius blogesnius laikus ir kad visiems reikės pasispausti, pakentėti, pasiaukoti ir panašiai. Žiūrėdami į visą tai iš šalies ir dargi europietiškomis akimis, dažnai nustembame šios šalies adresu nepasitenkinimo bei įvairiausių kritikos pareiškimais. Stebimės, ir kai kuriais, mums gana nevykusiai atrodančiais, šios šalies įstatymais, bei kitais viešaisiais patvarkymais. Net negalvodami, dažnai pasakome, kad šiam kraštui reikia kur kas geresnės valdžios, tada čia viskas klostis gerai. Sakome, kad dabartinė valdžia neperdaug ką supranta, tik savimi rūpinasi, vien dėl garbės jėgos braunasi.

Šitaip samprotaudami, tikriausiai turime ir nemažai tiesos — mums bent taip atrodo. Visi gerai žinome, koks erdvus ir didelis šis kraštas yra. Netruksta čia nei žemės turty, nei maisto, nei aprangos. Gyventojų, palyginus, dar visai nedaug. Tad kodėl mes čia turime tiek daug nedirbančių? Kas čia dėl to kaltas? Kur gi, pagaliau, tas šuo pakastas? Šioje srityje kaltininkų beieškodami, rezultate vistiek pirštu parodytume į mūsų pačių išsintuosius šiam kraštui vadovauti. Kas gi kitas, jei ne valdžią, šitais ir panašiais reikalais privalo pasirūpinti? Negi juos renkame tik mokesčiams iš mūsų surinkti ir sau algas nustatyti?

Mums peršasi aiški išvada: jeigu norėtų, o svarbiausia, jei sugebėtų, tai šios šalies ekonominės bėdos, o ypač bedarbių klausimas, nepersunkiausiai galėtų būti išspręstas ir net gana trumpu laiku. Reikia tik ryžtingos operacijos ir šiame krašte poros mėnesių laikotarpį ne tik kad ne liktų nė vieno bedarbio, arba kaip kiti vadina veltėdžio, bet reiktų virš vieno milijono naujų darbininkų. Visą tai galėtų įvykti nieko nenu-skriaudžiant, žmoniškumo taisyklių nepažeidžiant.

Štai punktai, kurie nedelsiant turėtų būti keičiami ir pertvarkomi:

— Išleisti įstatymą visame krašte paluosuoti iš darboviečių visus, kurie jau turi teisę į pensiją.

— Uždrausti viršvalandžius. Panaikinti beprotišką bonų sistemą fabrikuose, kur vienas darbininkas, daugiau uždirbdamas keletą dolerių, yra priverstas atlikti 2-3-jų žmonių normą.

— Panaikinti naktines paiminas, paliekant tik dieninę ir popietinę.

Na, ir dabar pabandykime išsivalduoti, kas gautųsi šitaip viską patvarkius? Turbūt, kad atsakymas visiems aiškus. Betgi taip pat aišku, kad to nebus, nes didieji fabrikai — korporacijos prie to neprileis. Sakoma, kad jie ir dirguoja šio krašto valdžiai. Fabrikantui daug naudingiau laikyti, kad ir pensijos sulaukusį, tačiau prityrusį darbininką, negu šių laikų viskam abejingą, jauną "barzdočių". Užtai gi taip viskas ir eina atbulai, nesugebama iš šio akligatvio išsiveržti. Valdžią ir šio krašto įstatymus mes kaltiname ne visada be pagrindo.

Labai jau šiam kraštui išeitų į naudą, o ypač šiais neramiais laikais, rimtesnės ir kur kas didesnės kariuomenės suorganizavimas. Tiek čia daug to palaido, niekur nepritampančio jaunimo, kuris viską nori griauti, išsigalvoja nebūtų dalykų, pridaro daug kriminalinių nusikaltimų, net žudynių, tarpusavyje nieko neveikdami, platina revoliucines nuotaikas. Būtų tai puiki proga juos perauklėti, sudrausminti, pamokinti, visokeriopai apšviesti. Tuo pačiu jie "susigadytų" ir šio krašto saugumui, nes pavojai gi tyko iš visų pusių. Sakykim, šiam visą ko turinčiam kraštui, labai jau praverstų bent nemažiau kaip 200.000 kariuomenė.

Matome, jaučiame ir žinome, kad yra išeitis, tik reiktų tuo keliu pasukti. Aišku, kad sekame ir žiūrime į tuos, kuriuos išsirikome mums vadovais, o jei jie nieko nedaro ar nesugeba čia suminėti reikalus spręsti, tai jau kitas klausimas. Kol neįvyks, kas aukščiau suminėta, mes visi tikrai be reikalo verkšlename.

KUPROTA OŽELĮ TIK VILKO DANTYS PATAISO

MALONUS LAIKRAŠČIO SKAITYTOJAU,
NEUŽMIRŠK SAVO TESTAMENTE
KANADOS LIETUVIŲ FONDO!

DRAUDA

BALIO MASKELIUNO
INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ ROŠIŲ DRAUDA • 24 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

• Įstaigos tel. 233-3334 231-2661 231-6226 •
3830 BLOOR STREET WEST • ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

APDRAUDA INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel, S.P.
1551 Bloor Street W. Visais kallonų reikais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti
M6P 1A5 tel. 533-3531

LOS ANGELES

IŠ DAILIŲJŲ MENŲ KLUBO VEIKLOS:

Prieš ar po DMK susirinkimo, visi dalyvaujantieji gali apžiūrėti Dailiųjų Menų Klubo metraštį, kurio jau pradėtas IV-tas tomas. / Visi tomiai didelio formato, pilni DMK aprašymų, psaudos iškarpu, nuotraukų, dalyvavusių įrašų. /

Nuo pat įsteigimo 1956 m. Metraštį tvarko Algirdas Gustaitis

DMK Metraštį apžiūrinėja poetė Dana Mitkienė/kairėje/ ir p. Gasparonienė. Nuotr.: Vyt. Fledžinsko

Dail. Ilona BRAZDŽIONIENĖ įstodama į DMK-bą, patiekė raštą, kuriame išdėsto savo nusiteikimus. Ji sako: "... Man gal artimiausias taip vadinamas primityvizmas, kuris pripažįstamas kaip modernaus meno šaltinis kelias. Bet turiu visgi prisipažinti, kad leidžiu sau nukelti laiką nuo realybės į daugiau abstraktų pasaulį: kaip kad į kūrybą tokių, kaip Kline, Pollock, Rothko ir kitų. Rothko /juo labai žavėjosi ir mūsų Galdikas/ nuveda mane dar keistesniais jausmų keliais.

Savo tragiškai pulsuojančiom spalvomis: kaip juoda ir tamsiai rudai raudona, nukelia į sukrečiančią keistą kitą, o ypač jo paties, tragišką pasaulį. Ant sienų kabo paveiks-lai, kaip kažkokios angos — nevedančios niekur kitur, bet į totalią pražūtį. Pasidao baisu nueiti už jų ribų. Atrodo, kad jei ta anga atsidarys, pamatysi ir patį Marką Rothko, parkritusį savo paties galutinio tamsiai rudai — raudono ir juodo paveikslo rėmuose... Įsitikinusi, kad ... abstraktas tik praeinantis man įvykis, po tokių liūdny minčių kelionės, man atrodo, kad aš maloniai grįžtu į savo ramesnį, nors ilgesio pilną gyvenimą... Mano tautiškas ir mano menas ir yra vienas ir tas pats! Jaučiu labai stiprius ryšius su savo tėvyne ir todėl tuos jausmus ir formuoju savais kūrniais. Yra nuomonių, kad grynai etninis menas labai ribotas, bet tada pagalvojau apie Marką Chagall'į ir jis man dažnai pasidaro kaip mano tautinės kūrybos ramsčiu! ... Jis buvo pajėgus suformuoti realybę pagal savo jausmus ir pasiliko skirtingai asmenišką. Jo biblijinė aplinka, augant senojo Rusijoje, sudarė jausmų atmosferą, nuo kurios jis niekad ir nepabėgo, bet net įvedė ją į savo taip žydišką sapnų pasaulį. Tas primena man mano pačios pasakų pasaulį, kuriame gyvenau augdama viena tarp suaugusiųjų. Dažnas vienišo vaiko valandas praleisdavau su Dainavos šalies padavimo herojum, eidavau su Brisium iki jo paskutinio atsikvėpimo arba sapnuodavau kartu su Juozapata. Tas mano pasaulis visada buvo apsuptas tamsių, pilnų paslapčių spalvų ir tylių šnabždesių. Pasaulis, kurį išlaikiau savo širdyje ir kuris taip man mielas, savas, lietuviškas!"

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
— įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "TALKA"
830 Main Street East
L8M 1L6
telefonas 544-7125

sukaupęs virš 14 mil. dol. kapitalą
kviečia
visus lietuvius pasinaudoti teikiama paslauga.

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
depozitus (P.C.A.)	4%	nekiln. turto pask.	13%
santūpas	10%	asmenines paskolas	14%
term. depozitus 1 m.	10%		
term. depozitus 3 m.	10%		
reg. pensijų fondo	10 1/2%		

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas žemių potarnavimas.

Derbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val.,
penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.
Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

KANADOS LIETUVIŲ DIENA

25-tosios Kanados Lietuvių Dienos, kuri įvyks Hamiltone š. m. spalio 10-12 dienomis, paruošiamieji darbai vyksta sklandžiai. Šios dienos programa yra plati ir įvairi. Šventė prasidės spalio 10 dieną, penktadienį, Poezijos ir Dramos vakaru Hamiltono Place Mažosios salės ir Jaunimo šokiai - Susipažinimo Vakarų Jaunimo Centre. Poezijos ir Dramos vakaro programą atliks Hamiltono Dramos teatras "Aukuras" ir Toronto teatras "Aitvaras", spalio 11 d. bus atidaryta dailininko J. DAGIO meno paroda Hamiltono Place patalpose ir ją galės apžiūrėti 25-tosios Lietuvių Dienos dalyviai šeštadienį ir sekmadienį. Be to, šeštadienį, spalio 11 dieną, vyks krepšinio rungtynės tarp Kanados lietuvių klubų. Žaidynėse dalyvaus 10 komandų iš Toronto, Montrealo ir Hamiltono. Taip pat numatyta suruošti stalo teniso ir šachmatų varžybas.

Šeštadienio vakare, spalio 11 dieną, įvyks Susipažinimo vakaras - šokiai Hamiltono Kareivinių Salėje, kuri talpina apie 3000 dalyvių. Šokių metu organizuojama didžiulė loterija, kuriai vadovauja J. KRISTOLAITIS. Turintieji vertingų laimikių, prašomi skambinti loterijos vadovui telefonu: 689-5733.

Sekmadienį, spalio 12 dieną, pamaldos katalikams 2 v. p. p. Katedroje. Jose dalyvaus vyskupas ir kiti dvasininkai.

SUSITUOKĖ:

KAMAITYTĖ Vida su ŠEŠTOKU Arvydu.

Vestuvių apeigas atliko ir Mišias atnašavo specialiai iš JAV-bių atvykęs kun. J. Steponaitis. Jis prieš 25 metus tokias pat apeigas atliko jaunosios tėvams susituokiant.

Vestuvinis pokylis vyko Pavilion 3 salėje, kurioje atvyko apie 400 svečių. Daug jų buvo atvykę iš toliau - JAV-bių ir Montrealo.

siškiai. 4 v. p. p. Hamilton Place Didžiojoje Salėje įvyks koncertas, kurio programą išpildys Kanados lietuvių meno vienetai: Montrealio "GINTARAS", Hamiltono "GYVATARAS", Toronto "GINTARAS" ir "ATŽALYNAS", Hamiltono mergaičių choras "AIDAS", Toronto lietuvių vyrų choras "ARAS", Toronto Prisikėlimo Parapijos Choras ir Hamiltono Aušros Vartų Parapijos Choras. Taip pat koncerto programoje dalyvaus iškilioji Kanados solistė G. ČAPKAUSKIENĖ, kuri dainuos solo ir kartu su choru. Kaip matyti, šio koncerto programa yra įvairi ir įdomi. Koncerto programos paruošimui vadovauja G. BREICHMANIENĖ. Po koncerto bus banketas Jaunimo Centre.

25-tosios Kanados Lietuvių Dienos programa gana plati, susidedanti iš įvairių meno ir sporto šakų. Rengėjų komitetas, vadovaujamas jauno, energingo pirm M. GUDINSKO, dirba, posėdžiauja, kad viskas būtų planingai suorganizuota, kad visi atvykusieji turėtų galimybę kuo daugiau pamatyti, pasidžiaugti mūsų jaunimo pasiekimais ir laimėjimais ir parsivežti kuo gražiausius prisiminimus iš savos kolonijos. Todėl rengėjai iš anksto kviečia visus lietuvius iš toli ir arti vykti į šią JUBILIEJINE 25-TĄJĄ KANADOS LIETUVIŲ DIENĄ.

J. P.

Abu jaunieji yra profesionalai. Vida - baigusi dantų technologijos mokslus, Arvydas - McMaster U-to Ekonomijos fakultetą ir abu jau gavo darbus savo profesijose.

Malonu pažymėti, kad abu jaunieji yra baigę Lituanistinę Mokyklą. Vida ilgai dainavo AID Mergaičių Chore, Arvydas - buvo krepšininkas KOVO Komandoje, dirba dabar jos Valdyboje, yra KLB Hamiltono A-kės išdinininkas.

montreal

• GUDAITĖS Anne ir Betty neseniai grįžo iš Europos, kur praleido 2 mėnesius atostogaudamos.

Jos aplankė daug įvairių vietų Anglijoje, Olandijoje, Belgijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Šveicarijoje, Lichtensteine, Austrijoje, Graikijoje ir Vokietijoje.

Vokietijoje keliautojos buvo apsistojusios pas kpt. Laisvydą ir Lindą Baršauskus, susipažino su dr. kpt. Edvardu Juodžiu ir jo žmona Rūta.

Abu kapitonai tarnauja Kanados "4 Mechanized Brigade Group" Schwarzwald'e, Vokietijoje. Jų šeimos taip pat atostogavo Europoje: Baršauskai Egipte ir Graikijoje, o Juodžiai Italijoje ir Austrijoje. Smagu girdėti, kad mūsų jaunieji keliauja pamatyti pasaulį.

Korespondentas

VLADUI RINDINUI MIRUS

A. a. Vladas Rindinas mirė 1980 m. balandžio mėn. 30 d. Readdy Memorial Ligoninėje, Montrealyje, sirgęs vėžio liga.

Velionis buvo gimęs 1913 m. gruodžio 23 d.

I-ojo Pas. Karo metu Rusijoje, kur radosi daug lietuvių pabėgėlių, siautė didelis vargas ir badas. Vladas, mokytojas tuo laiku daug pradėjo vargo užkluptai Tūbelių šeimai, o šioji tos pagalbos niekuomet ir neužmiršo. Mirus Vladas tėvui, jo motina, brolis ir jis pats buvo vėliau globojami gerosios Tūbelių šeimos Lietuvoje. Vladas, kaip jūjų augintinis, buvo leidžiamas į techninius mokslus, kuriems rodė sugebėjimo ir palankumo. Baigęs Kauno Aukštąją Technikos Mokyklą, vėliau dirbo Aviacijos dirbuvėse mechanikos srityje.

II-ojo Pas. Karo metu atbloškė į Vokietiją, ėjo medžioklės administratoriaus pareigas. Vėliau ėjo nekilnojamo turto administratoriaus pareigas Belgijoje ir Prancūzijoje. Atvykęs Kanadon, dirbo techniku Aviation Electric bendrovėje, o vėliau įsigijo savo nuosavą verslo kompaniją.

Gražiausia a. a. Vladas Rindino savybė buvo jo giedrumas ir pasitenkinimas kiekviena gyvenimo diena. Jis atėidavo į pagalbą kiekvienam žmogui, niekuomet neprasydamas atpildo ar atžymėjimo. Vladas buvo geros širdies žmogus.

Velionis paliko našlę Tanią Rindinienę.

Prie karsto, apkaistyto Dainavos miško eglės šakomis, jį išlydėti susirinko grupelė jo artimiausių draugų. Atsisveikinimo žodį tarė Aušros Vartų klebonas kun. dr. J. Kubilius, S. J. P. P.

• Sol. G. ČAPKAUSKIENĖ rugpjūčio 16 d., šeštadienio vakare Atėtininkų Sendraugių Stovyklos uždarymo proga atliko koncerto programą, kartu su muz. S. CIBU iš Bostono. Į koncertą buvo atvykę labai daug svečių ir iš toliau. Nenumatytai dažnai teko giedoti ir pamaldose.

Mirus Mielai

GRAŽINAI DAUKŠIENEI

jos vyrą, gerb. dr. Stasį DAUKŠĄ, dukterį MARIJĄ, sūnų SAULIŲ, seserį Antaniną, SMILGEVIČIENĘ su šeima nuoširdžiai užjaučia -
Elzbieta KARDELIENĖ

KANADOS DARBDAVYSTĖS MOKESČIŲ KREDITO PROGRAMA PRATĖSTA.

**Sugalvokite darbą,
ir galėsite
nurasyti iki
\$ 4,160 nuo
savo mokesčių.**

Tai yra paprasta.

KAIP JUMS PATIKTŲ NURASYTI NUO SAVO FEDERALINIŲ MOKESČIŲ IKI \$ 4,160 AR DAUGIAU?

TAI YRA PAPRASTA. PADIDINKITE DIRBANCIŲ SKAIČIŲ, SUGALVOJANT NAUJŲ DARBŲ, TUO PAČIU SAU SUDARYSITE GALIMYBĘ SUMAŽINTI MOKESČIUS IKI \$ 4,160 UŽ KIEKVIENĄ NAUJAI PASAMDYTĄ TARNAUTOJĄ, JEIGU JAM DARBAS SUTEIKTAS TIESIOGINIAI DĖKA DARBDAVYSTĖS MOKESČIŲ KREDITO PROGRAMOS. TAI ĮVYKDYTI YRA PAPRASTA. REIKIA TIK UŽPILDYTI VIENO PUSLAPIO ANKETĄ. PILNAS INFORMACIJAS GALIMA GAUTI VIETINĖSE CANADA EMPLOYMENT CENTRUOSE:

TEL: 514-283-4770

Employment and Immigration Canada

Lloyd Axworthy
Minister

Emploi et Immigration Canada

Lloyd Axworthy
Ministre

Canada

M. PHILIPPE IZZI
Président

SKAMBINKITE

NETTOYEURS CLEANERS

\$1 kelnes pristatant ir atsiimant

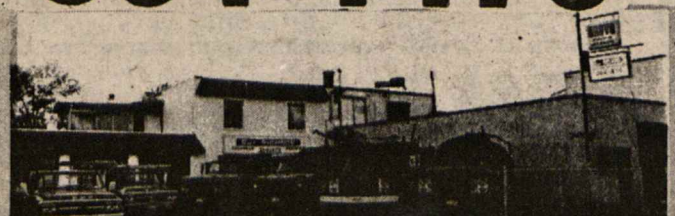
365-7146

7661-A-CENTRALE
50 AVENUE, LaSalle 365-7146
495-900 AVENUE,
coin BAYNE, LaSalle 365-1143
2955 ALLARD,
Ville Émard 766-2667

GUY RICHARD
ROOFER - COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbe atliktas juma gali būti stogengys Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbe atlieka egžiningai ir prieinamomis kainomis. Šaukite kai neme stogas blogas ar kai statysite naujus -

364-1470

PAMINKLŲ GAMYBA

- MONUMENTS MANUFACTURER
TODORO & BIGRAS LTD.

6752 Sherbrooke Street East
Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave.
Chateauguay Ver dun, Que.
Tel: 691-4763 Tel: 767-8956

MODERNIOS KOPLYČIOS

montreal

PAVYKUSI "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SAVAITRAŠČIO GEGUŽINĖ

Š. m. rugpjūčio mėn. 17 d., F. SKRUBIO ūkyje įvyko tradicinė laikraščio "Nepriklausoma Lietuva" gegužinė. Atsilankė didokas skaičius laikraščio rėmėjų - svečių, o - ras pasitaikė retai gražus šią vasarą, malonioje sėdė - riais - tujomis apaugusioje vietovėje. Atvykusieji turėjo gražią progą susitikti, pasikalbėti. Nuotaika buvo puiki, akordeonistas Jonas RIMEIKIS palinksmo savo groji - mu. Loterija buvo gausi. Jai aukojo:

Po vyno butelį - L. GIRINIS - NORVAIŠA, A. MYLĖ, A. ŽIUKAS, CH. AMBRASAS, J. OSCILA, 'vodka' butelį - P. KLEZAS, J. PETRULIS - romo ir vyno butelį, vyno butelį ir pakuotę - K. SIMKUS, brandy butelį - St. RIMEI - KIS, ungurį - K. STRAUSAS, alaus dėžę - S. POCAUS - KAS. Pinigais aukojo: po \$ 20, - K. SIMKUS ir P. KE - REVIČIUS.

Loterijos bilietus platino: PETRULIENĖ, E. KRA - SOWSKI, N. BAGDŽIŪNIENĖ, RIMEIKIENĖ. Tarnybą rūpinosi: A. ŽIUKAS, A. RAČINSKAS, A. MYLĖ, L. GIRI - NIS - NORVAIŠA.

Visiems atsilankiusiems, aukotojams ir darbu pri - sidėjusiems "NL" B-vės Valdyba nuoširdžiausiai dėkoja.

D.L.K. VYTAUTO KLUBO "VYTAUTAS TRUSTIES" SKELBIA:

Likvidatoriai galutinai baigė savo darbą, išdalino liku - sias sumas pinigų skolintojams. Tačiau liko neatsimtus sumų: Kazys LEKNICKAS, Jonas JUŠKAITIS, Vladas PE - ČIUKONIS ir Jonas MACIEJŪNAS. Visus išvardintuosius ar jų paveldėtojus prašome atsilipti į "Ne - priklausomos Lietuvos" laikraščio administraciją, nes paminėtųjų neatsimtos sumos tolimesniam išmokėjimui pavestos "N.L." in TRUST.

"N.L." Administracija

LAIKRAŠTIS, KNYGA - GERIAUSIA DOVANA - NEIŠEINA IŠ MAMOS, NEREIKIA SUKTI IR GALVOS: TINKA KIEKVIENA PROGA - KAI LINKSMA, LIŪDNA ir KAI VISKO JAU GANA!

AR KAI BI SU SAVO VAIKU TIK LIETUVIŠKAI ???

DR. J. MALIŠKA

DANTŲ GYDYTOJAS
1440 St. Catharine W.
Suite 600, Montreal, P. Q.
Tel: 866-8235
Namų: 488-8528

DR. A.O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St.
Suite 11-12 Montreal P.Q.
Tel: 932-6662
Namų: 737-9681

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(C)
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West,
Suite 215, Montreal Que. Tel. 931-4024

PHARMACIENS

M. CUSSON - R. GENDRON
PHARMACIENS

Ouvert 9 a.m. à 10 p.m. Open.
Samedi: 9 a.m. à 9:30 p.m.
Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m.
Livraison gratuite - Free delivery
Skubus ir nekainuojantis pristatymas
7626, rue Central St., Ville LaSalle

PHARMACISTS

366-9742
365-0505

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., LL.B., B.C.L.
4701 Barnantyne,
Verdun, Québec
H4G 1E6 (kampas 2-nd Ave.)
Tél. Bureau: 769-8824
Résidence: 366-6245

NOTARĖ

Rūta Pocauskas B.C.L.

Notaire - Notary Title Attorney
5947 Park Ave. Montreal, P. Q. H2V 4H4
Tel: 279-1161 Res. 453-9142

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS, B.A., B.C.L.

4 NOTRE-DAME E. SUITE 504
MONTREAL, QUEBEC H2Y 1B7 TEL.: 878-9534

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

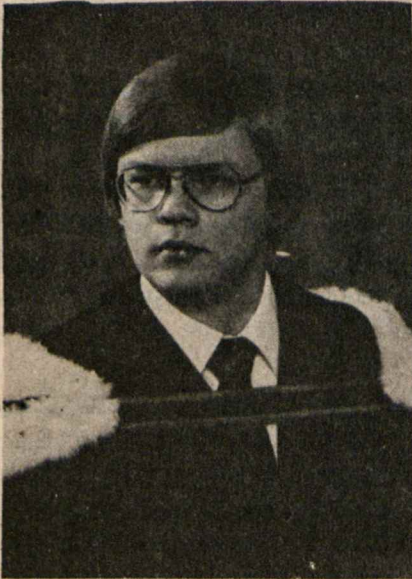
3 Place Ville Marie, Suite 627
Montreal, P. Q. H3B 2E3
Tel: (514) 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame St., E. Suite 205
Montreal, P. Q. H2Y 3P6
Tel: 866-2063, 866-2064

JAUNIEJI PROFESIONALAI

BRAGINETZ Steponas
baigė McGill Universitetą
bakalauro laipsniu elektro -
ninės inžinerijos/elektroninė
engineering/ srityje. Jis ga -
vo darbą savo profesijoje,
Montrealyje.

Steponas yra Adelės ir
Henrio BRAGINETZ sūnus iš
Ottawos ir anūkas Juozo ir
Amelijos KLIMAVIČIŲ iš
Montrealio.

• Dr. ŠEMOGA Jonas su
žmona Marija, jau kuris lai -
kas gyvena Sudbury, lankėsi
Montrealyje.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS. VISŲ PAŽIŪRŲ ŽMONĖS JŲ SKAITO.
PASIŪLYK JŲ SAVO DRAUGUI AR PAŽĖSTAMUI, ATSIŪSK PAVARDES IR
ADRESĄ, LAIKRAŠTĮ SIŪSIME SUSIPAŽINIMUI IKI ŠIŲ METŲ PABAIGOS
"NL"

TAUTOS ŠVENTĖS-RUGSĖ -
jo 8- ios ir 40 METŲ LIE -
TUVOS PAVERGIMO SU -
KAKTIES PAMINĖJIMAS
įvyks š. m. rugsėjo mėn. 7 d.
Aušros Vartų Parapijos sa -
lėje po 11 val. pamaldų. Or -
ganizacijos dalyvauja su vė -
liavomis.

• KARDELIENĖ Elzbieta,
nepriklausomos Lietuvos O -
peros solistė, išguldė 6 sa -
vaites Royal Victoria Ligo -
ninės Tyrinėjimo Sklyriuje,
gydant skydinės liaukos
/tyroid/ sutrikimus. Vyres -
nio amžiaus žmonių tarpe ši
liga labai retai pasitaiko ir
specialistų konsiliumas
turėjo labai daug darbo, kol
surado ligą.

PRANCŪZAI SOLISTAI REMIA MŪSŲ PARAPIJĄ

Raymond MILLETTE, Re -
my Martin kompanijos pre -
zidentas pasiūlė savo lėšo -
mis surengti garsiųjų kve -
bekiečių dainininkų operinį
koncertą, kurio lėšos būtų
skirtos Marijos paveikslu
atstatymui AV parapijoje.
Koncertas organizuojamas
rugsėjo mėn. 27 d.

Įdomus ir tinkamas siūly -
mas koncertą atlikti bažny -
čioje, kur puiki akustika, o
5 dol. asmeniui, įėjimas į
priėmimą ir šokus - salėje.

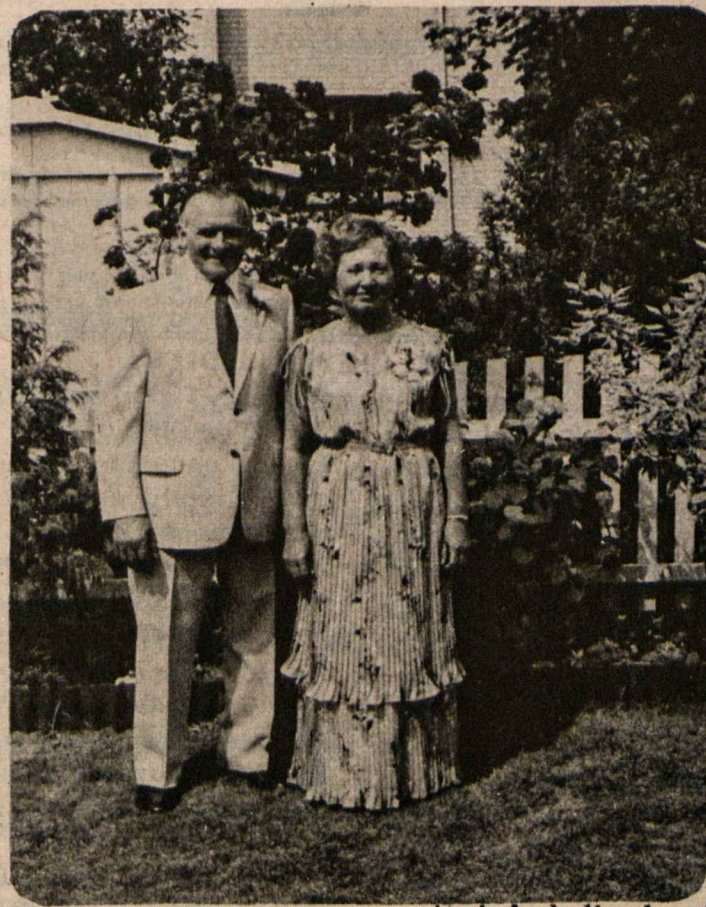
KLUBAS "RŪTA" KELIAUJA

Klubas RŪTA organizuoja
išvyką į GRANBY ZOO-zoo -
logijos sodą rugsėjo mėn. 17
d. Užsiregistruoti reikia iki

rugsėjo m. 10-os dienos. Ke -
lionė autobusu kainuos tik
5 dol. asmeniui, įėjimas į
sodą papigintas - 2,50 dol.

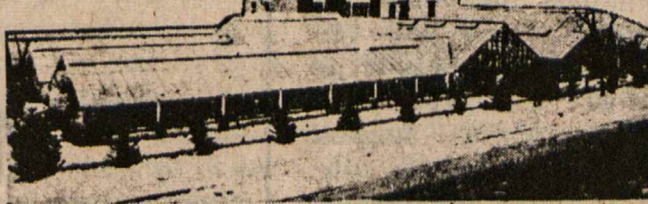
ATITAIŠYMAS:

Prisiųstame Montrealio
ŠALPOS pranešime buvo
klaidingai pažymėta auka.
Turi būti: J. KIBIRKĖTIS -
\$ 20.

• KRINGELIAI, Albina ir
Martynas, neseniai apsi -
vedę matomi sugrįžę iš po -
vestuvinės kelionės. Abu y -
ra nuoširdūs laikraščio "Ne -
priklausoma Lietuva" rėmė -
jai.

Bernec Fleuriste (63) Ltee

GĖLININKAS
MALONIAI, GREITAI IR PATYRUSIAI.
PATARNAUJA LVAIRIOMIS PROGOMIS
LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS
SPECIALISTAS.
285 - 2e AVENUE, LASALLE
QUE. H8P 2G7 365-0511

Maurice Kaplan
Kailių siuvėjas -

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remoduuoju
- Siuvu ir parduodu

1449 RUE ST-ALEXANDRE SUITE 500A MONTREAL, QUEBEC H3A 2G6 TEL. 288-9646

366-7818

LAURENT DAIGNEAULT
Président

PARDAVIMAS:
Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart
Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks
7835 Blvd. Lasalle, LaSalle, P.Q.

MECHANIZUOTOS RATŲ IR KITŲ DALIŲ REGULIAVIMAS. Išorės (Body) taisymas ir
dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės -
De La Verendrye, prie Lapierre vandens kanalo. Tel. 365-3364.

montreal west automobile

PONTIAC • BUICK • ASTRE

- * NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTI IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ.
- * NEITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI
- * MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SU IŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS!
- * UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS
SALES MANAGER

PASIKALBĖKITE SU
Menageriu LEO GUREKAS

mw montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH
(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, P. Q.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA
6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6
TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komerčio, privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas
Agentūra veikia nuo 1945 m.

UTAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827.

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6 %	Asmeninės	16 %
Taupomąsias s-tas	9.75 %	Nekiln. turto nuo 12.75 %	
Pensijų planas	10.50 %	Čekių kreditas	18 %
Term. ind. 1 m.	11.25 %	Investicines nuo 14.75 %	

Duoda nemokamą gyvybės draudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumą. Nemokama gyvybės drauda iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.; penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; šeštadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama, visą rugpjūtį 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro

D. N. BALTRUKONIS
IMMEUBLES - CLASSIC INC.
445 Jean Talon W. Suite 305 Montreal
Tel. 273-9181 Namų: 737-0844

Tel: Bus. 482-3460
Res. 366-7041

DANPAR REALTIES CORP.
310 VICTORIA AVE, SUITE 409
MONTREAL, P.Q. CANADA
H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS
Nekilnojamojo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos J.A.V. ir kt. Kanados provincijose